

**KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
E L N Ő K E**

Ikt. szám: VI/202-1/2025

ELŐTERJESZTÉS

**a Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének
2025. április 24-ei ülésére**

Tárgy: Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata 2025-2029-es időszakra szóló
Gazdasági Programjának és Fejlesztési Tervének elfogadása

Előterjesztő: Popovics György, a közgyűlés elnöke
Előadó: dr. Veres Zoltán vármegyei jegyző
Hummel Rudolf főosztályvezető

027

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 116. § (1) bekezdése előírja, hogy a képviselő-testület (a vármegyei önkormányzat esetében a vármegyei közgyűlés) hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a vármegyei önkormányzat a felelős. A gazdasági program készítésének fő paraméterei az önkormányzati törvény szerint:

- A gazdasági program, fejlesztési terv a vármegyei közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól;
- A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják;
- A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket;
- A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzatának 2025-2029-es időszakra szóló Gazdasági Programját és Fejlesztési Tervét (a továbbiakban: program) fenti szempontok figyelembevételével készítette el a vármegyei önkormányzati hivatal.

A program a 2021-2027-es fejlesztési ciklus területi terveivel összhangban készült, az azokban lefektetett célkitűzéseknek megfelelően. A „program” fejezetben a kötelező és az önként vállalt feladatok mentén kerültek meghatározásra az akcióprogramok.

Kötelező feladatok

Az Mötv. által nevesített feladataink:

- területfejlesztés
- koordináció
- vidékfejlesztés.

Egyéb jogszabályok által meghatározott feladataink:

- környezetvédelem

- nemzetiségi feladatok
- területrendezés.

Önként vállalt feladatok

- turisztika (turisztika tervezés és turisztikai projektek konzorciumi formában való megvalósítása)
- vármegyei értéktár mozgalom
- vármegyei identitás mozgalom
- vármegyei tematikus partnerségi hálózatok, együttműködések létrehozása, fenntartása, vármegyei elismerések
- Egyházi kapcsolatok
- Nemzetközi kapcsolatok
- Sport

Ezek mellett a vármegyei önkormányzat részvételével működő gazdasági társaságok, civil szervezetekkel kapcsolatos egyes feladatokat is ellátunk.

Az akcióprogramok a vármegyei önkormányzat által megvalósított saját programok és a vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő koordinációjával megvalósuló tevékenységek mentén is megbontásra kerültek. Továbbá meghatározásra kerültek kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célkitűzések is. A gazdasági és fejlesztési Program ugyan területi fókuszú, és nagyban alapoz a vármegyei önkormányzat kötelező és önként vállalt feladataira, számos gazdaságfejlesztést is szolgáló eleme van és lévén, hogy egy „gazdaságfejlesztési” programról van szó, indokoltnak tartottuk külön a gazdaságfejlesztési célok nevesítését is.

A program végrehajtásáért a vármegyei önkormányzat a felelős. A programban nevesített kötelező és önként vállalt feladatokhoz kapcsolódó akcióprogramokat a vármegyei jegyző irányításával a vármegyei önkormányzati hivatal fogja megvalósítani. A területfejlesztési feladatok tekintetében az önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló KEM Területfejlesztési Kft. is komoly szerepet kapott. Ezekén túl még az önkormányzat portfóliójába tartozó cégek és civil szervezetek is részt vállalnak az egyes tevékenységek megvalósításában, ami projektszintű, vagy egyes résztvékenységekhez köthető feladatellátást jelenthet. A végrehajtás humán erőforrás igénye a vármegyei önkormányzati hivatal és a KEM Területfejlesztési Kft, illetve a portfólióba tartozó szervezetek oldaláról adott, a feladatellátáshoz szükséges

területfejlesztési, pénzügyi és egyéb szakterületekhez köthető releváns végzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkező munkavállalók rendelkezésre állnak. A program megvalósításának pénzügyi fedezete biztosított. Az Önkormányzati Hivatal oldaláról a hazai költségvetés biztosította normatív támogatáson túl a saját pályázatokból származó működési bevételek (pályázati projekteknél szakmai és menedzsment feladatok ellátása), a KEM Területfejlesztési Kft. esetében pedig a települési önkormányzatok által megvalósított TOP_PLUSZ és egyéb ágazati OP-khez köthető projektek menedzsment, közbeszerzési és műszaki feladatainak ellátásából származó működési bevételek, valamint további piaci bevételek biztosítják a szervezet működtetésének anyagi hátterét

A program végrehajtásáról a ciklus végén egy értékelő jelentés készül. A program időtávja 2025-2029. A vármegyei közgyűlés alakuló ülését 2024. október 2-án tartotta. Ennek alapján a programban vállalt célok teljesüléséről, az akcióprogramok megvalósulásáról a ciklus végéig részletes értékelő jelentés fog készülni, amelynek elkészítéséért a vármegyei közgyűlés elnöke és a vármegyei jegyző a felelős. Az akcióprogramok úgy készültek el, hogy az abban vállalt szakmai tartalmakhoz jól mérhető, számszerűsíthető eredményeket (indikátorokat) társítottunk, így az értékelő jelentésben majd ezen mérhető eredmények teljesítéséről adunk majd számot, amit a vármegyei közgyűlés majd egy előterjesztés formájában fog megtárgyalni, és arról határozatot fog hozni.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztés megvitatását és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Tatabánya, 2025.04.16.

Popovics György

Az előterjesztés melléklete:

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata 2025-2029-es időszakra szóló Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve

Határozati javaslat

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése

1. elfogadja – a határozat mellékletét képező tartalommal - Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata 2025-2029-es időszakra szóló Gazdaság Programját és Fejlesztési Tervét (a továbbiakban: Program)
2. Felékéri a vármegyei közgyűlés elnökét, hogy a Program végrehajtásáról a 2024-2029-es önkormányzati ciklus végéig tájékoztassa a közgyűlést.

Felelős: Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke

Határidő: 1. pont: azonnal

2. pont: 2029. október

Hivatali végrehajtásért felelős: dr. Veres Zoltán vármegyei jegyző

Hummel Rudolf főosztályvezető

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata
Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve
2025-2029.

Jóváhagyva Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének sz.
határozatával.

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	3
2. A vármegyei önkormányzat feladatai, a programkészítés indoklása.....	6
2.1. A vármegyei önkormányzat jogállása, feladatai	6
2.2. A programkészítés indoklása	6
3. Helyzetelemzés.....	8
3.1. Általános vármegyei helyzetkép.....	8
3.2. Általános társadalmi-gazdasági és környezeti helyzetkép.....	8
3.3. A Gazdasági Programot meghatározó operatív programok megvalósítása	10
3.3.1. A vármegye 2014-2020 között megvalósított Területi Operatív Programjának eredményei	10
3.3.2. Az Integrált Területi Program célkitűzései, a TOP Plusz megvalósítása.....	10
3.4. A vármegyei önkormányzat feladatellátása	13
3.4.1. Kötelező feladatok.....	13
3.4.2. Önként vállalt feladatok	22
4. Vármegyei célok.....	30
4.1. Jövőkép, célok	30
4.2. Kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célkitűzések	31
5. Program	38
5.1. A vármegyei önkormányzat által megvalósított programok.....	39
5.2. A vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő koordinációjával megvalósuló programok.....	50
6. A végrehajtás eszközzrendszere	52
7. Monitoring.....	53
Forrásjegyzék:	53

1. Vezetői összefoglaló

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése (továbbiakban MÖtv.) alapján a vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely - a törvényben meghatározottak szerint - területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A MÖtv. 116. §-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti (továbbiakban: gazdasági program). A gazdasági program a közgyűlés megbízatásának időtartamára, vagy az azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program elkészítésének a célja az, hogy a vármegyei önkormányzat egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevétele mellett feladatellátásában fejlődjön is. A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a vármegyei önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, - a helyi társadalmi, környezeti- és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével- a vármegyei önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A vármegyei szintű területfejlesztési tervezés erősebb központi területfejlesztési tervezési szakmai koordinációval, támogatással és ellenőrzéssel folyik. A feladatok felölelik a területfejlesztési döntéseket megalapozó vizsgálatokat, a vármegyei területfejlesztési koncepció kidolgozását, valamint számos lényeges kérdésben a vármegyei önkormányzat véleményezési jogot kap. A vármegyei önkormányzat a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról dönt, amelyhez kapcsolódóan beszámolási kötelezettség is terheli.

A gazdasági program irányvonalát a 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Unió forrás felhasználása fogja meghatározni. A vármegyei önkormányzatnak el kell látnia a hatályos jogszabályok által előírt feladatokat, a 2025-2029 évekre vonatkozó gazdasági programját ennek megfelelően kell megalkotnia. A program az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és hivatala választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma, mely megalapozza a munkavégzés kereteit.

Komárom-Esztergom vármegye gazdaságát alapjaiban határozza meg földrajzi fekvése. Az M1 - es autópálya, a Bécs-Pozsony-Budapest tengelyen való fekvés, a Duna, mint nemzetközi korridor, és az V/C Helsinki folyosó révén nemzetközi beágyazottsága megkérdőjelezhetetlen, amit a Duna menti városok (Komárom, Esztergom) határ menti kapcsolatai és a közelmúltban megépült új komáromi híd csak tovább erősítenek. Komárom-Esztergom vármegye a vármegyék között Győr-Moson-Sopron és Fejér és vármegyék mellett az ország legfejlettebb vármegyéi közé tartozik. Az egy főre jutó GDP tekintetében tartósan dobogós helyen áll (3. hely). Ha Budapestet is számításba vesszük, akkor az egy lakosra jutó ipari termelési értékben második helyen található, és csak a főváros előzi meg. Ebből eredően is Komárom-Esztergom vármegye gazdasági helyzetét a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban „stabilan az élvonalban” jelszóval pozícionálta. A vármegyében továbbra is magas a külföldi működőtőke-befektetések részaránya, és meghatározó a multinacionális cégek jelenléte. A foglalkoztatásban meghatározó a szerepe a kis-és közép vállalkozásoknak. A gazdaság szerkezetében a feldolgozóipar hangsúlyos, a stratégiai ágazatok (autóipar-gépgyártás, elektronika, gyógyszergyártás, élelmiszeripar) jelen vannak és több olyan

nagyvállalat is itt működik, amellyel a Kormány stratégiai megállapodást kötött. A feldolgozóipar mellett az agrárium potenciálja is meghatározó. A kisalföldi agrárvertikum vármegyei reprezentánsai Bábolna, Gyermely és Komárom. A mezőgazdasági szereplők a COVID válság idején is bizonyították, hogy képesek a felmerülő nehézségekkel megküzdeni. A világválság csak megerősítette, hogy az élelmiszeripar továbbra is kulcságazat és a vármegye egyik stratégiai bástyája. A nyári aszályhelyzetek és a napjainkban tapasztalható energiaválság azonban újra és újra kihívások elé állítja az ágazatot. A folyamatosan megújulni képes vármegyei agrárium tapasztalatok szerint képes az új kihívások leküzdésére és várhatóan továbbra is kiveszi a részét a termelés volumenéből.

A COVID világválság és a napjainkban is zajló orosz-ukrán háború és az ezek következtében kialakult gazdasági és energiaválság folyamatosan új kihívások elé állította és állítja jelenleg is a vármegye gazdaságát. A nehézségek ellenére továbbra sem csökkent a termelés volumene, a foglalkoztatottsági ráta pedig jóval az országos átlag felett van, ami biztató és kellő alapot szolgáltat a jövőre nézve. A vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő elsősorban a stratégiai tervezés szintjén tudta és tudja segíteni a gazdasági érdekek képviselését és érvényesítését. Köszönhetően a gazdasági érdekképviselőkkel való szoros együttműködéseknek, a gazdasági szempontok hangsúlyosan visszaköszöntek mind a 2014-20-as és a 2021-27-es időszakra vonatkozó területfejlesztési tervekben is. A vármegyei önkormányzat által koordinált Terület-és Településfejlesztési Operatív program (TOP) sikeres volt, amit igazol, hogy a támogatott projektek 96,7 %-a megvalósult, a forrásfelhasználás hatékonysága pedig 98,5 %-os volt. A 2021-27-es fejlesztési ciklus tervezése a TOP_PLUSZ operatív program vármegyei szintű megvalósítását szolgáló területi tervek 2021-ben elkészültek. A TOP_PLUSZ végrehajtása a gazdasági és fejlesztési program készítésekor már javában zajlik, a forráslekötés a vármegyei települések számára elérhető források tekintetében közel 80%-os, a fenntartható városok (Tatabánya, Esztergom) esetében megközelítőleg 9 %-os. A vármegyei önkormányzat a TOP és a TOP_PLUSZ megvalósításával, annak koordinációjával közvetett módon tudta és tudja segíteni a helyi szintű kezdeményezéseket. A rendelkezésre álló forráskeretek megtervezésével, a szabályozó környezet kialakításával, a programban való koordinatív részvétellel és a területi monitoring biztosításával a területi szintű gazdaságfejlesztés eredményes megvalósításának helyi záloga, biztosítéka. A vármegye gazdaságára való közvetlen ráhatása a saját ügynevezett „zászlóshajó” projektek eredményes véghezvitelével lehet. Tekintettel azonban ezen projektek korlátozott pénzügyi eszközeire, az azok által kiváltott tényleges hatások sem lehetnek a teljes gazdaságfejlesztési palettán kizárólagosak, a döntő hányadot a helyi települési szereplők által megvalósított fejlesztések teszik ki. Kiemelendő, hogy a vármegye gazdaságának fejlesztésében a területi operatív program megvalósítása csak egy részt tesz ki. A gazdaság fejlesztéséért további programok is felelősek, így az ágazati operatív programok, a Közös Agrárpolitika Stratégiai terv, a Magyar Falu Program, a Versenyképes Járások Program és egyéb hazai programok járulnak hozzá a vármegye gazdaságának fejlődéséhez. A vármegyei önkormányzat által kialakított és szervezett ágazati és tematikus partnerségi hálózatok és együttműködések ugyanakkor fontos katalizátorai e programok sikeres megvalósításának.

A vármegyei önkormányzat a törvényben meghatározott kötelező feladatai mellett önként vállalt feladatok ellátásával is segíti a vármegyei gazdaság fejlődését. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvény alapján 66-67 §-aiban előírtakon túl a 121.§-a alapján (önként) vállalt feladatok tovább színesítik és nem utolsó sorban erősítik a vármegyei önkormányzat gazdaságfejlesztésben betöltött pozícióját és mozgásterét. A vármegyei önkormányzat a kulturális kincseink megőrzésével, nemzetiségi hagyományaink ápolásával, vármegyei identitásunk erősítésével további alapot ad ahhoz, hogy a gazdaság fejlődése a vármegye mellett elkötelezett, kulturális, szellemi és érzelmi javakban gazdag egyénekre épített társadalmi környezetben valósuljon meg.

A fentieket alapul véve Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata 2025-2029 évekre megalkotott Gazdasági Program, Fejlesztési Terve fő célkitűzése: „Stabilan az élvonalban – Egyensúly – Stabilitás – Minőség”.

Komárom-Esztergom vármegye számára kiemelt fontosságú, hogy erős pozícióját az ország gazdaságában fenntartsa, közép-európai pozícióját megtartsa, erősítse, a lakosság életminőségének javulását biztosítsa. Összhangban a hatályos vármegyei területfejlesztési tervdokumentumokban foglaltakkal a vármegye jövőképe a tudás, ezért a vármegye az információs társadalomba történő felzárkózásra, a fejlődő térszerkezeti erővonalak és térségi együttműködési hálózatok kiépülésére és a tájrendszer sokrétű alkalmazkodási feltételeinek megteremtésére törekszik. A városok között a hazai környezetben úttörő-innovatív – a gazdasági szereplők és a helyi civil társadalom által is erősen támogatott – szerződések teszik hatékonyabbá és magasabb minőségűvé az integrálódó városok közösségi szolgáltatásait és a városok üzemeltetését. Ezek azok az új pillérek, amelyek a 21. század kihívásai közepette a vármegye további fejlődéséhez stabil alapként szolgálnak, de az ország egészének fejlődésére is jelentős pozitív hatást gyakorolnak.

A 2021-ben megalkotott ITP célrendszere továbbra is aktuális, a 2025-2029 évekre készített Gazdasági Program is ezeken alapul. Megemlítendő, hogy a 2023. évi CII. törvény a Területfejlesztésről (Tftv.) végrehajtási rendeletei, a folyamatban lévő OFTK felülvizsgálat eredményei, valamint a 2028-ban kezdődő Európai Unió ciklusra meghatározásra kerülő prioritások körének ismeretében a dokumentum felülvizsgálata szükséges lehet.

2. A vármegyei önkormányzat feladatai, a programkészítés indoklása

A vármegyei önkormányzat feladatait több jogszabályhely határozza meg, melyekről az alábbiakban adunk összefoglaló áttekintést. A gazdasági Program 3. fejezetében ezen jogszabályi helyekhez kapcsolódó kötelező vagy önként vállalt feladatok részletesebben ismertetésre kerülnek.

2.1. A vármegyei önkormányzat jogállása, feladatai

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011 évi CLXXXIX (a továbbiakban Möt.) 3. § (1) bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat területi önkormányzat. Működésének kereteit jogszabályi rendelkezések alapján kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatok együttesen adják. A feladatokat meghatározó jogszabályi helyek és rendelkezések:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Möt) és végrehajtási rendeletei,
- A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (Tftv). és végrehajtási rendeletei
- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 65-67. és 121. §,
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvtv).
- A sportról szóló 2004. évi I. törvény és végrehajtási rendeletei,
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény és végrehajtási rendeletei,
- A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény és végrehajtási rendeletei,
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és végrehajtási rendeletei,
- 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről.

2.2. A programkészítés indoklása

Az önkormányzati törvény 116. § (1) bekezdése előírja, hogy a képviselő-testület (a vármegyei önkormányzat esetében a vármegyei közgyűlés) hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a vármegyei önkormányzat a felelős. A gazdasági program készítésének fő paraméterei az önkormányzati törvény szerint:

- A gazdasági program, fejlesztési terv a vármegyei közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

- A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket;
- A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata a 2025-2029-es időszakra szóló Gazdasági Programját és Fejlesztési Tervét (továbbiakban Gazdasági Program) a fenti szempontok figyelembevételével készítette el.

3. Helyzetelemzés

3.1. Általános vármegyei helyzetkép

Komárom-Esztergom vármegye Magyarország legkisebb vármegyéje, a Dunántúl északi részén, a közép-dunántúli régió határ menti térségében helyezkedik el. Északról a Duna és Szlovákia, keletről Pest vármegye, délről Fejér vármegye, dél-nyugatról Veszprém vármegye, nyugatról Győr-Moson-Sopron vármegye határolja. vármegye területe 2264 km², 6 járásában 76 település található, melyből Tatabánya és Esztergom megyei jogú város, 10 település pedig városi jogállású.

Népsűrűsége 133,15 fő/km² (2022), mellyel Magyarország második legsűrűbben lakott vármegyéje (Pest vármegye után). A városodottság mutatóban hasonlóan magas arányokkal találkozunk: a vármegye népességén belül a városi népesség aránya 66,61%, a 120fő/km² feletti népsűrűségű, városias településeken lakók aránya 70,87%. Mindkét mutatót tekintve csak Pest vármegye adatai magasabbak. A vármegyében egy kedvezményezett település található (Csép), melynek lakónépessége 342 fő, és 1 kedvezményezett járás (Kisbéri járás), 19.202 fő lakossal (2023.01.01.).

1. Komárom-Esztergom vármegye járásai

3.2. Általános társadalmi-gazdasági és környezeti helyzetkép

Komárom-Esztergom vármegye kulturális és természeti öröksége gazdag és sokszínű. Tájai adottságai, gazdasági lehetőségei, természeti erőforrásai, településstruktúrája tekintetében igen változatos, megtalálhatók a dombvidékekre és az alföldre jellemző táji elemek egyaránt. Ugyanez a sokszínűség jellemzi a települések összetételét is, felvonultatva az egészen alacsony lélekszámú településeket, községeket, nagyközségeket és városokat egyaránt. A változatos arculathoz azonban erőteljes megosztottság kapcsolódik. A két történelmi vármegye különállása mind a mai napig tükröződik a közlekedési struktúrában, a vonzáskörzeti kapcsolatokban. Míg Esztergom térsége funkcionálisan gyakorlatilag Pest vármegye – a Budapesti agglomeráció része -, addig Komárom térsége már inkább Győr irányába vonzódik. Sajátos összekötő-megosztó képződmény a vármegyét északnyugat-délkeleti irányban átszelő Oroszlány – Tatabánya - Tata urbanizációs csomóponti térség, mely egyfelől egyre inkább integrálódik a Budapest nagyváros-térségbe, másfelől terjeszkedik Komárom irányába, ahol így kialakulóban van egy kb. 160 ezer lakosú agglomeráció. A vármegyén belül megfigyelhető a nagyvárosok erőteljes népességvonzó ereje, a kistelepülésekről a városok felé irányuló belső elvándorlás.

A vármegye lakónépessége a 2022. évi népszámlálási adatok alapján 300.631 fő, melyből 145.424 fő férfi, 155.207 fő nő. A belföldi vándorlási különbözet alapján is vonzó vármegye, vándorlási különbözete 2018 óta pozitív, a vármegyében letelepedők száma több, mint az innen elköltözőké. A vármegyei népesség életkor szerinti összetételének alakulását továbbra is az elöregedés jellemzi, de a vármegye öregedési indexe alacsonyabb az országos átlagnál.

A lakosság járások közötti megoszlása: a vármegye legnépesebb járása az Esztergomi járás 92.337 fő lakossal, míg a legkisebb számú járás a Kisbéri, 19.594 fővel (2022).

Komárom-Esztergom vármegye gazdasági teljesítménye jelentősen hozzájárul az ország teljesítményéhez. 2023-ban mind az országos, mind pedig a régiós eredményhez viszonyítva a vármegyében jobb volt a foglalkoztatottsági mutató, kedvezőbb a munkanélküliségi ráta, magasabb a teljes munkaidőben munkában állók bruttó átlagkeresete. Impozáns az ipar teljesítménye, a beruházás egy főre jutó teljesítményértéke. A rendszerváltás óta a vármegyében megtelepedett korszerű, nemzetgazdasági jelentőségű ágazatok (járműgyártás, vegyipar, gépipar, elektronika) ma az ország GDP előállításában meghatározó szerepet játszanak, a vármegyék által előállított bruttó hazai termék közel 3%-át Komárom-Esztergom vármegye termeli meg.

A vármegye gazdasági-társadalmi helyzetét jól tükrözik a Közép-Dunántúl régiót alkotó másik két vármegyével és az ország főbb gazdasági mutatóival való összevetések. Összességében megállapítható, hogy mind a foglalkoztatási mind az aktivitási ráta a régiós és az országos átlag felett van (közel 80 %). Iacsony a munkanélküliségi ráta. Az egy főre jutó ipari termelés a régiós és az országos átlag többszöröse, a beruházások volumene is hasonló tendenciát mutat. Mindezek a stratégiai ágazatokban működő nagyvállaltokhoz köthetők. Továbbra is magas a külföldi működőtőke-befektetések részaránya, és meghatározó a multinacionális cégek jelenléte, valamint a megyében működő vállalkozások nagyrészt külföldi piacokra termelnek, magas az export részarány, ami a világpiaci folyamatoknak való kitettséget növeli. A kiskereskedelem és a turizmus részaránya a megtermelt javakból az országos átlag alatt van. Az egy főre jutó GDP tekintetében Komárom-Esztergom vármegye hosszú évek óta az élmezőnyben van, tartósan a képzeletbeli dobogón. Jelenleg Fejér és Győr-Moson-Sopron vármegye után a harmadik.

3.3. A Gazdasági Programot meghatározó operatív programok megvalósítása

3.3.1. A vármegye 2014-2020 között megvalósított Területi Operatív Programjának eredményei

A 2025-2029 évek gazdasági programját megalapozták a 2014-2020 között megvalósított Területi Operatív Program projektjei. A TOP tapasztalataira és eredményeire is építve készült el a 2021-2027 évekre szóló Területi Operatív Program Plusz vármegyei megvalósulását megalapozó Integrált Területi Program, melynek megvalósítása folyamatban van.

2014-2020 között a vármegyei TOP keretében szerződött 243 db projektből 235 valósult meg, a 41,846 milliárd Ft támogatásból. A vármegyei önkormányzat elkötelezett volt abban, hogy a helyi gazdaság motorjai, a városok mellett a kistelepülésekre is jusson fejlesztési forrás, így az összes projekt 67%-a vármegye községeiben valósulhatott meg, hozzájárulva a vidéki életminőség javításához is. A 235 fejlesztési projekt döntő hányada (85,29 %) a Komárom-Esztergom vármegyei önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló KEM Területfejlesztési Kft. közreműködésével valósulhatott meg, az érintett településekkel korábban kötött együttműködési megállapodások alapján. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata számos saját projektet is megvalósított. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata már 2020 őszén megkezdte az új fejlesztési ciklusra való felkészülést.

3.3.2. Az Integrált Területi Program célkitűzései, a TOP Plusz megvalósítása

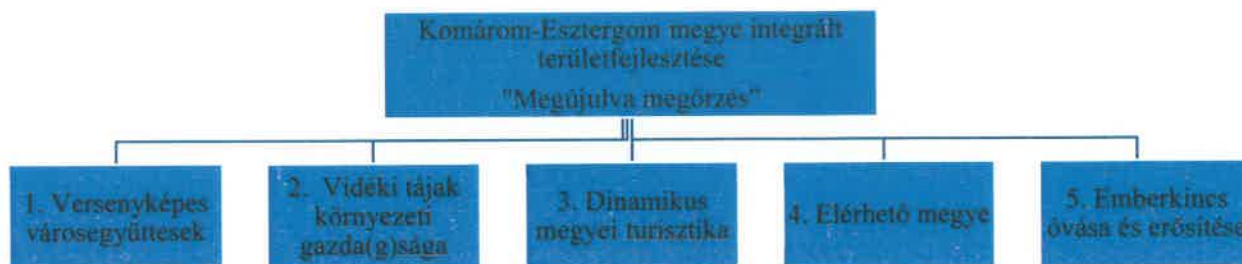
A TOP Plusz megalapozását szolgáló új területfejlesztési tervek 2021 nyarára készültek el, és az ezek alapján készült első pályázati felhívások már abban az évben meg is jelentek. Az új vármegyei területfejlesztési koncepció időtávja 2030, a területfejlesztési program és a vármegyei integrált területi program (ITP) időtávja 2027. Utóbbi program az ITP a 2021-2027-es Európa Uniósi fejlesztési ciklusra szóló Terület-és Településfejlesztési Operatív Program Plusz vármegyére eső keretének felhasználását szabályozza. A Kormány 2021. szeptemberében fogadta el. Tekintettel arra, hogy a 2021-2027-es fejlesztési ciklus, és az ahhoz kapcsolódó operatív programok az N+2 szabály miatt 2029-ig tartanak, az ITP időtávja egybeesik a vármegyei gazdasági és fejlesztési program időtávjával.

Az ITP-ben három fejlesztési térség került kijelölésre:

- Városhálózati csomópont és településeggyüttes
- Komárom tengely és hídfőváros térsége
- Esztergom tengely és hídfőváros térsége.

Emellett két város (Tatabánya, Esztergom) került kiemelésre önálló forráskerettel (Fenntartható Városok).

Az ITP célkitűzéseit az alábbi ábra szemlélteti:

1. ábra: Az Integrált Területi Program célkitűzései

Az ITP szolgálja az alábbi horizontális vármegyei célok, fejlesztési elvek megvalósulását:

- a reziliencia erősítése a halmozódó válságok ciklusában
- társadalmi és civil energiák hasznosítása
- hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és térségek felzárkóztatása
- kompakt települések – települési térségek újrahasznosítása.

A rendelkezésre álló forrásokat az alábbi területekre allokálta az ITP (a pályázók ezen felhívásokra nyújthatnak/nyújthatnak be támogatási kérelmeket):

- településfejlesztés (pl. zöld és kék infrastruktúra fejlesztés, csapadékvíz elvezetésének fejlesztése, közösségi terek megújítása)
- fenntartható városfejlesztés
- önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- fenntartható városok energetikai korszerűsítései
- megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések
- szociális célú városrehabilitáció (ESZA)
- helyi humán fejlesztések
- fenntartható humán fejlesztések
- óvodai és bölcsődei fejlesztés
- egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
- köznevelési infrastruktúra fejlesztése
- helyi gazdaságfejlesztés
- 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése
- helyi és térségi turizmusfejlesztés
- aktív turizmusfejlesztés
- fenntartható gazdaságfejlesztés.

A vármegyei keret teljes összege 53,628 milliárd Ft, melyből a két fenntartható városra eső forráskeret: 18,813 milliárd Ft, a vármegyei települések számára elérhető forrás: 34.814.315.718 Ft.

A Gazdasági Program készítéséig 131 projekt részesült támogatási döntésben. Az eddig lekötött forrás a települések számára elérhető forrásból 27.765.380.856 Ft (79,75 %-a forráskeretnek), a fenntartható városok forráskeretéből pedig 1.660.000.000 Ft (8,8 %-a a forráskeretnek).

A 2021-27-es fejlesztési ciklusban – egyúttal a gazdasági program időszakában – számos, a helyi gazdaság fejlesztését célzó és segítő projekt (iparterület, piac, turisztikai fejlesztések) fog megvalósulni. A vonzó befektetési környezet és a turisztikai fogadókörnyezet és kínálat további diverzifikálása újabb befektetéseket generálhat. Az újabb befektetések pedig minden bizonnyal további munkaerőigénnyel járhatnak, amihez „muníciót” a vármegyei önkormányzat és konzorciumi partnerei által megvalósítandó munkaerőpiaci programok is adhatnak. A projektek 73 %-ában a vármegyei önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló KEM Területfejlesztési Kft konzorciumi partnerként vesz részt, ellátva a projektelőkészítési feladatokat, tervezést, közbeszerzést, projektmenedzsmentet. E mellett, mint tanácsadó, további helyi önkormányzati projektek előkészítésében és megvalósításának segítésében is részt vesz. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata a tervezésen, koordinációs feladatokon, a program nyomon követésén túl saját projekteket is megvalósít.

3.4. A vármegyei önkormányzat feladatellátása

A vármegyei önkormányzat feladatait a 2. fejezetben ismertetett jogszabályok kötelező és önként vállalt feladatok formájában írják elő. Ezen feladatokat az alábbiakban részletesebben ismertetjük.

3.4.1. Kötelező feladatok

Területfejlesztés

Az önkormányzati törvény 27 § (1) bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A területfejlesztési feladatokat részletesen a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII törvény szabályozza. E szerint a vármegyei önkormányzat területi tervezési, koordinációs feladatokat lát el az alábbiak szerint:

- területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok (10.§ 1) bek.)
- területfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos feladatok (10.§ (2) bek.)
- területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok (10.§ (3) bek.)

A területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása keretében a vármegyei önkormányzat

- a) az OFTK-val összhangban – a megyei jogú városok önkormányzatainak, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok bevonásával – kidolgozza és határozattal elfogadja a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepciót, illetve – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési koncepció és a vármegyei területrendezési terv figyelembevételével – a vármegyei és a fővárosi területfejlesztési programot, a területfejlesztésért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzésével;
- b) részt vesz az OFTK, valamint az operatív programok kidolgozásában, a megyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevétel;
- c) előzetesen véleményezi az országos, valamint a vármegyét vagy a fővárost érintő ágazati fejlesztési stratégiákat, koncepciókat és akcióterveket a megyei jogú városok önkormányzata és fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével;
- d) előzetesen véleményezi a területét érintő térségi fejlesztési programokat;
- e) gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről a tervezés és a végrehajtás során;
- f) képviseli a vármegyét a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában;
- g) elkészíti a területi szempontú operatív program megvalósítása érdekében Integrált Területi Programot.

Területfejlesztési Programok végrehajtásával kapcsolatos feladatok

A vármegyei önkormányzat a **területfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos feladatok** ellátása keretében

- a) a Területfejlesztési Szolgálattal együttműködve nyomon követi és értékeli a vármegyei területfejlesztési koncepció és a vármegyei területfejlesztési programok végrehajtását;
- b) dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról;

- c) közreműködik – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a területi szempontú operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában;
- d) közreműködik a vármegyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel együtt – a monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján – a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában, részt vesz azok lebonyolításában, végrehajtásában;
- e) gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el a vármegye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében, e célból külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt;
- f) figyelemmel kíséri az operatív programok vármegyében vagy a fővárosban jelentkező feladatainak megvalósítását a megyei jogú városok önkormányzatai és a kerületi önkormányzatok bevonásával, észrevételeik figyelembevételével.

A területfejlesztési programok végrehajtása a 2014-2020-as időszakra szóló TOP (Terület-és településfejlesztési Operatív Program) és a 2021-27-es időszakra szóló TOP PLUSZ végrehajtásában való közreműködés útján valósult, illetve valósul meg. Mindkét fejlesztési ciklusban a vármegyei önkormányzat, mint „területi szereplő” a tervezésen túl a döntéshozatalban (Döntés-előkészítő bizottságban való részvétel) és a program nyomon követésében (monitoring) is részt vett és vesz, továbbá saját „dedikált” forráskerete terhére kiemelt eljárásrendben saját projekteket is megvalósít.

Területfejlesztési koordinációval összefüggő feladatok:

A vármegyei önkormányzat **területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok** ellátása érdekében

- a) összehangolja a nemzetközi és határon átnyúló együttműködésből adódó feladatait, biztosítja azok összhangját;
- b) a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését;
- c) szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;
- d) vizsgálja és értékeli a vármegye társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a TeIR rendelkezésére bocsátja;
- e) kölcsönös információcserével segíti a TeIR működését, információkat biztosít a területfejlesztési programok készítéséhez, valamint fogadja a törvényben szereplő vármegyei szintre delegált feladatok elvégzése érdekében a központi adatbázisok adatait;
- f) együttműködik a települési önkormányzatokkal, a vármegye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.

E feladatok tekintetében történik meg az ágazati operatív programok nyomon követése, az egyéb fejlesztési programok (Magyar Falu Program, Versenyképes Járások program) nyomon követése, végrehajtásuk segítése. Utóbbiban a vármegyei közgyűlés elnöke a végrehajtásban is közreműködik, nevezetesen a program működtetése során létrejött Járási Fejlesztési Fórumok elnöki pozícióját is betölti, a Fórum elé kerülő projektsomagok támogathatóságáról javaslatot készít.

A területfejlesztési tervezéssel összefüggésben a vármegyei önkormányzat az adott fejlesztési ciklusokra (2014-2020, 2021-2027) elkészítette a megalapozó területi terveket (területfejlesztési koncepció felülvizsgálata, területfejlesztési stratégiai program, területfejlesztési operatív program, kapcsolódó hatásvizsgálatok, stratégiai környezeti vizsgálat és vármegyei integrált Területi Program).

A Gazdasági Program készítésének időpontjában hatályos területfejlesztéshez kapcsolódó tervdokumentumok:

- Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Koncepciója és Programja – Felülvizsgált (2021. május)
- Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-2027 (2021. május)
- Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Koncepció és Program Területi hatásvizsgálata (2021. május)
- Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Operatív Programja (2021. május)
- Komárom-Esztergom Vármegye Integrált Területi Programja 4. sz. módosítás, 5.0 változat (2024. november)

A 2021-2027 évekre vonatkozó területfejlesztési tervek a elérhetők a vármegyei Önkormányzat honlapján:

<https://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal679.inc>

Vidékfejlesztés

A vármegyei önkormányzat részére a vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatokat szintén a Területfejlesztésről szóló törvény határozza meg:

A vármegyei önkormányzat a **vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok** ellátása érdekében

- a) összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a vármegyei fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal;
- b) előzetesen állást foglal a vármegye területét érintő vidékfejlesztési stratégiák, akciók tekintetében;
- c) elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait;
- d) részt vehet a helyi akciócsoportok és a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében;

- e) külön megállapodás alapján a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat láthat el;
- f) nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan.

A vidékfejlesztési koordinációs feladatok keretében a vármegyei önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a LEADER Helyi Akciócsoportok (HACS) munkáját, nyomon követve a korábbi ciklusra vonatkozó helyi fejlesztési stratégiáik megvalósulását és a következő időszakra vonatkozó új Helyi Fejlesztési stratégiák (HFS) tervezését, végrehajtását. A vármegyében működő LEADER HACSONK (Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület, Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség, Bakonyalja-Kisalföld-Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület) Helyi Fejlesztési Stratégiáit a 2023. november 30-ai ülésen hagytuk jóvá. A vármegyei Közgyűlést folyamatosan tájékoztattuk és tájékoztatjuk a HFS előrehaladásáról. Ujjászerveztük a Vidékfejlesztési Fórumot is tovább erősítve a LEADER szervezetek mellett az Agrárkamara és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózattal való szakmai együttműködés kereteit, tartalmát.

Térségi Fejlesztési Tanácsok

A Tftv. a vármegyei önkormányzatokat a **Térségi Fejlesztési Tanácsok** tagjai körébe sorolja (12.§), ezen Tanácsok feladatainak ellátásában történő részvételt is előírva:

(7) A térségi fejlesztési tanács

- a) rendszeresen vizsgálja, és legalább két évente értékeli a térség társadalmi és gazdasági folyamatait, környezeti állapotát, azonosítja fejlesztési szükségleteit;
- b) az a) pont szerinti vizsgálatok eredményét a TeIR adatbázisán keresztül nyilvánossá teszi;
- c) az OFTK-val összhangban kidolgozza a térség területfejlesztési koncepcióját és programját;
- d) megállapodást köthet az érintett miniszterekkel a térségi fejlesztési program finanszírozásáról;
- e) figyelemmel kíséri az operatív programok térséget érintő feladatainak végrehajtását, erre irányuló kormányzati döntés esetén közreműködik az operatív programok térséget érintő feladatainak végrehajtásában;
- f) előzetesen véleményezi az illetékességi területe szerinti vármegyék területfejlesztési koncepcióját és programját;
- g) tevékenységéről a tárgyévet követő év március 31-éig beszámolót készít, amelyet megküld a területfejlesztésért felelős miniszternek.

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata tagja a Fejér Vármegyei Önkormányzattal együttműködve a Velencei-tó és térsége, Váli völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanácsnak, és a Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanácsnak, melyet Pest Vármegye Önkormányzatával alapított. Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács: a Budapest és Környéke turisztikai térség területi lehatárolás szerint érinti a vármegye több települését a Duna mentén. Az önkormányzat tevékenysége a fejlesztési tanácsban a tagi részvétellel terjed ki.

Velencei-tó és Térsége, Váli völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács működésének fókuszában továbbra is a "Pannónia szíve" kiemelt turisztikai program megvalósítása áll.

Területrendezés

A Tftv. tartalmaz a vármegyei önkormányzat részére kötelező **területrendezési feladatokat** is:

Tftv. 25. § (2) a) a vármegyei önkormányzat területrendezési feladatkörében előzetesen véleményezi az országos, valamint a területét érintő területrendezési terveket

Tftv. 26. § d) véleményezi az illetékességi területéhez tartozó települések településrendezési terveit, a vármegyei területrendezési tervvel való összhang megteremtése érdekében.

2024. október 1-jével a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletből kikerült a vármegyei főépítész, így a státusz is megszűnt. Ugyanakkor a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény a vármegyei területrendezési tervet továbbra is nevesíti.

Ennek alapján a vármegyei önkormányzat továbbra is lát el és végez területrendezési tevékenységet, ami a településrendezési eszközök, településtervek módosításait érintő véleményezési eljárásokban való részvételt jelenti. Komárom-Esztergom megye 2020-ban elfogadott Területrendezési terve 2027-ig hatályos.

(<https://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal673.inc>)

Környezetvédelem

A vármegyei önkormányzat számára **környezetvédelmi feladatokat** a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII törvény határoz meg (46. §):

- (2) A vármegyei önkormányzat az épített és természeti környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében
 - a) a települési önkormányzatokkal és az illetékes vármegyei területfejlesztési tanáccsal egyeztetve vármegyei környezetvédelmi programot készít a 48/D. §-ban foglaltak szerint, amelyet a vármegyei közgyűlés hagy jóvá;
 - b) előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezheti azok megalkotását;
 - c) állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban;
 - d) elősegíti az 58. § (7) bekezdése szerinti egyezség létrehozását;
 - e) javaslatot tehet települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozására.

A rendelkezés alapján a vármegyei önkormányzat környezetvédelmi programot készít és figyelemmel kíséri a települések környezetvédelmi tevékenységeit is. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata által ellátott környezetvédelmi feladatok köre azonban ennél jóval szélesebb (önként vállalt). Az elmúlt években számos európai uniós pályázati projekt megvalósításával sikerült a környezetvédelmi tevékenységet tovább bővíteni, színesíteni (pl. klímavédelmi tevékenységek).

Az Országgyűlés a 62/2022.(XII.9.) OGY. határozatával elfogadta a 2021-2026-os időtávú 5. Nemzeti Környezetvédelmi programot. Ennek alapján az új vármegyei környezetvédelmi program megújítása folyamatban van.

Nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatok

A vármegyei önkormányzat **területi nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos kötelező feladatait** a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (1) bekezdése állapítja meg:

A települési önkormányzat, illetve az a hivatal, amelyik a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti helyi önkormányzat önkormányzati hivatali feladatát ellátja, biztosítja a helyi nemzetiségi önkormányzat részére az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, szakmai segítséget nyújt, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos gazdálkodási és adminisztratív végrehajtási feladatok ellátásáról. Az önkormányzati működés feltételei és az ezzel kapcsolatos végrehajtási feladatok:

- a) legalább harminckét órában, az önkormányzati feladat ellátásához szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használata, a helyiséghez, továbbá a helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségek és fenntartási költségek viselése;
- b) a helyi nemzetiségi önkormányzat működéséhez (a testületi, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához) szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítása;
- c) a testületi ülések előkészítése, különösen a meghívók, az előterjesztések, valamint a testületi ülések jegyzőkönyvei esetében, továbbá a jegyzőkönyvek benyújtásában való közreműködés és valamennyi hivatalos levelezés előkészítése és postázása;
- d) a testületi döntések és a tisztségviselők döntéseinek előkészítése, a testületi és tisztségviselői döntéshozatalhoz kapcsolódó nyilvántartási, sokszorosítási, postázási feladatok ellátása;
- e) a helyi nemzetiségi önkormányzat működésével, gazdálkodásával kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási, iratkezelési feladatok ellátása;
- f) a jelnyelv és a speciális kommunikációs rendszer használatának biztosítása, és
- g) az a)–f) pontban meghatározott feladatellátáshoz kapcsolódó költségek viselése a helyi nemzetiségi önkormányzat tagja és tisztségviselője telefonhasználata költségeinek kivételével.

A 2024. évi októberi választások után Komárom-Esztergom vármegyében 3 nemzetiség (német, roma, szlovák) alakított területi önkormányzatokat.

Az előírásnak megfelelően a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja a vármegye területén működő területi nemzetiségi önkormányzatok részére az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, szakmai segítséget nyújt, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos gazdálkodási és adminisztratív végrehajtási feladatok ellátásáról.

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése 2024 októberében - hivatkozással a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80.§ (2) bekezdésére - a nemzetiségi önkormányzatok működése személyi, tárgyi feltételeinek biztosítása és a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátása érdekében közigazgatási megállapodásokat kötött a vármegyei német, roma és szlovák területi nemzetiségi önkormányzatokkal. A megállapodások az önkormányzatokkal

történő egyeztetést követően minden évben felülvizsgálatra és aktualizálásra kerülnek, azonban az eredetileg biztosított feltételek nem változtak. A német, a roma és a szlovák területi nemzetiségi önkormányzat működésének biztosítására a vármegyei önkormányzat minden évben vissza nem térítendő, kötetlen felhasználású átalány költség-hozzájárulást, valamint könyvvizsgáló megbízására szolgáló forrást biztosít. Emellett - igény szerint - az üléseikhez és a nemzetiségi eseményekhez helyiséget, illetve a vármegyei önkormányzati hivatal pénzügyi-gazdálkodási feladatokat ellátó tevékenységét is biztosítja. Fentiekben túl vármegyei szintű nemzetiségi hagyományörző rendezvények szervezését is felvállalva segíti a nemzetiségi önkormányzatok működését (Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Gyermek Együttesek Találkozója, a Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Találkozó felnőtt együttesek számára, Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Fesztivál).

Egyéb területi tervezéssel összefüggő feladatok:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) felülvizsgálata

A területfejlesztési szakpolitika célja a hazai területfejlesztés megújítása, az ország területi politikájának a gyorsan változó világ kihívásaihoz való igazítása, a területi szempontok ágazati fejlesztésekben való erőteljesebb érvényesítése. Ennek érdekében Magyarország Kormánya a 2024-es évben – összhangban a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvényben foglaltakkal – megkezdte az OFTK felülvizsgálatát. Az új dokumentum perspektívát, iránymutatást és eszközöket kíván nyújtani hazánk közép- és hosszú távú fejlesztéspolitikájához, a társadalmi, gazdasági, környezeti kihívások területi szempontú kezeléséhez. A területfejlesztés megújításának alapelve, hogy valós helyi szükségletekre, társadalmi problémákra találjon válaszokat, s kínáljon reális megoldást. Az ország fő fejlesztési irányait meghatározó koncepció megalkotása szempontjából ezért fontos input, hogy hazánk fejlesztéspolitikai szereplői hogyan értékelik az ágazati szakpolitikák és a területpolitika elmúlt évtizedét, milyen fejlesztési kihívásokat látnak, s milyen célok kitűzését tartják fontosnak. Ennek alapján Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata is segítette és segíti a tervezési munkát. A vármegyei önkormányzat a Tervezést koordináló területi Munkacsoportba 2023.04.28-án Hummel Rudolf fősztályvezetőt delegálta. A felülvizsgálat várhatóan 2026-ban zárul.

Jogsabályi előírás szerinti egyéb kötelező feladatok

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata működtetése

Az önkormányzati törvény szerint a közgyűlés szükség szerint, de évente legalább hat ülést tart. A rendes ülések számát az éves munkatervek határozták meg, míg a rendkívüli üléseket olyan halaszthatatlan ügyek indokolják, amelyeknek tárgyalását jogszabály teszi kötelezővé, vagy amelyek tárgyalásánál a késedelem jelentős hátránnyal járna. Jellemzően a területfejlesztési feladatokkal kapcsolatban kerül sor rendkívüli ülések összehívására.

A közgyűlés feladatai között a területfejlesztési ügyek közül kiemelkedik a TOP_PLUSZ programmal kapcsolatos döntéshozatal. A Terület-és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati felhívásaira benyújtott támogatási kérelmek döntés-előkészítésénél „a 2021-27-es programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről” szóló 256/2021 (V. 18.) Kormányrendelet (Rendelet) az irányadó. A

*Komárom-Esztergom Vármegye Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve
2025-2029*

hivatkozott Rendelet 117. § (1) bekezdése alapján, azokra a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásokra, amelyekre nem kizárólag a területi szereplő vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet az irányító hatóság döntés-előkészítő bizottság (DEB) hív össze a támogatási döntés megalapozása érdekében. A DEB-ben a vármegyei közgyűlés elnöke a delegált tag (póttagok a vármegyei közgyűlés alelnökei). A DEB-ben a delegált tag a Képviselő-testület által hozott határozatokat, döntési javaslatokat képviseli. Ennek alapján a vármegyei közgyűlés – kivéve a kiemelt eljárásrendben benyújtott projekteket (vármegyei önkormányzat saját pályázatait, Fenntartható városok pályázatait) – minden TOP_PLUSZ felhívásra benyújtott támogatási kérelemről döntést hoz (támogatásra javasolja, elutasításra javasolja, újraértékelésre küldi).

A rendes üléseken a kötelezően megtárgyalandó témákon kívül az egész vármegyére kiterjedő hatáskörű, illetékességű szervek bemutatkozására, térségi problémák megtárgyalására kerülhet sor. A Vármegyei Közgyűlés évente közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás témáinak meghatározásakor fő szempont, hogy azok minél szélesebb körben tartsanak érdeklődésre számot, kiemelten, de nem kizárólag a terület- és vidékfejlesztéssel kapcsolatos feladatkörbe tartozó és a vármegyét átfogóan érintő hosszú távú döntésekhez kapcsolódva. Az önkormányzati törvény értelmében önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, és a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület szervei hozhatnak. A vármegyei önkormányzat döntéseit a Közgyűlés hozza meg. A rendeletek közül a legtöbb a megyei/vármegyei önkormányzat költségvetésével kapcsolatos. A Közgyűlés évente megalkotja költségvetési rendeletét és zárszámadását, és a költségvetését évközben is többször módosítja.

A ciklus ideje alatt a rendeletek felülvizsgálata és ennek eredményeképpen módosítása, illetve az elavult rendeletek hatályon kívül helyezése folyamatos. A vármegyei önkormányzat működését a vármegyei jegyző vezetésével a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja (ülések előkészítése, szervezése, dokumentálása, törvényesség biztosítása).

Vármegyei Önkormányzati Hivatal működtetése

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzatának munkaszervezete a Hivatal.

A Hivatalt a vármegyei közgyűlés elnöke **irányítja** és a hivatalvezető **vezeti**.

- Hivatalvezető: Komárom-Esztergom vármegye jegyzője,
- helyettese: a vármegye aljegyzője.

Szervezeti egységei:

- Elnöki kabinet
- Jegyzői titkárság
- Területfejlesztési, Projektkoordinációs és Vidékfejlesztési Főosztály, két osztállyal:
 - Területfejlesztési és Projektkoordinációs Osztály, illetve
 - Területrendezési, Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Osztály
- Költségvetési és Vagyongazdálkodási Osztály.

A feladatellátáshoz szükséges, releváns végzettséggel és szakmai tapasztalattal bíró kollégák rendelkezésre állnak.

Költségvetés- és vagyongazdálkodás

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata gazdálkodásának alapja a mindenkori éves jóváhagyott **költségvetés**, ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott *kötelező*, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető *önként vállalt* feladatait. A vármegyei önkormányzat költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, a központi költségvetéstől támogatásokban részesülünk. A feladathoz kötött támogatást a vármegyei önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az *önként vállalt feladatok pénzügyi forrása* elsősorban a saját bevétel, illetve az előző év költségvetési maradványa lehet.

Az önkormányzat *gazdálkodásának biztonságáért* a közgyűlés, a *gazdálkodás szabályszerűségéért* az elnök a felelős. A költségvetési gazdálkodás során alapvető jogszabályi követelmény, hogy a kötelezettségvállalásoknak minden esetben a jóváhagyott előirányzatokon kell alapulnia, továbbá folyamatosan biztosítani szükséges a pályázatok rendszeres figyelemmel kísérését és a gazdasági program végrehajtásához kapcsolódó pályázati lehetőségeket szükséges kihasználni.

A 2025-2029-es gazdasági és fejlesztési program időtávjában a Költségvetési és Vagyongazdálkodási Osztály az Önkormányzat és a Hivatal által elnyert pályázatok tekintetében folyamatosan végzi a számviteli és pénzügyi elszámolásokat, gondoskodik a pályázatok tekintetében az elkülönített nyilvántartások vezetéséről és zavartalan működtetést biztosít. Továbbá a vármegyei önkormányzat hivatala látja el a Nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási szolgáltatását, önálló gazdasági szervezet hiányában a megkötött együttműködési megállapodás keretében. A nemzetiségi önkormányzatok a vármegyei önkormányzat gazdálkodásától teljesen elkülönült szervként működnek. Az állam stratégiai céljai között szerepel az elektronikus közigazgatás megvalósítása, ez pedig csak az önkormányzatoknál folyó közigazgatási munka informatikai eszközökkel történő támogatásával valósulhat meg, ezért 2019. január 1-től bevezetésre került az ASP program. Ezzel a feladatellátás biztosítása egységessé vált.

Az Országgyűlés 2020. november 3-i ülésén fogadta el a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt és a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXII. törvényt, amely a falu- és tanyagondnoki képzésszervezést a megyei önkormányzatokhoz delegálta. Ehhez kapcsolódóan a falu- és tanyagondnoki képzés teljes körű megszervezését és megvalósítását külső partneren keresztül együttműködési megállapodás keretében végezzük. A vármegyei önkormányzat hitelfelvételt mindez idáig nem eszközölt, a felelős, és pénzügyileg megalapozott, kockázatmentes gazdálkodás követelményeinek szellemében adósságot keletkeztető ügyletre irányuló kötelezettséget és kezességet nem vállalt.

A vármegyei önkormányzat **törzsvagyona**ba tartoznak a kötelező önkormányzati feladatok ellátását szolgáló forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak, üzleti vagyona

ba tartoznak a forgalom képes vagyontárgyak. A jelenlegi vagyoni állomány kielégítő szinten biztosítja a jelenlegi feladatok ellátását, de a terület- és vidékfejlesztési feladatok alakulásával számolni kell az azok ellátásához szükséges változó tárgyi feltételek biztosításával. A projektekben beszerzett vagyontárgyak értéke növelte és növeli az önkormányzati vagyon értékét. Az önkormányzat **vagyongazdálkodási stratégiáját** a meglévő vagyon takarékos üzemeltetése, az üzembiztos vagyonszerkezet megőrzése, a kötelező feladatellátáshoz szükséges eszközök és munkakörnyezet biztosítása, továbbá kötelező feladataink ellátását célzó gyarapítása **képezi**. A tárgyévi vagyongazdálkodási irányelvek a mindenkori költségvetési rendeletben

kerülnek meghatározásra. Az irányelvekben ki kell térni a vagyonkezelői jogok és kötelezettségek meghatározására, a feladatellátáshoz szükségessé váló eszközök beszerzéséhez szükséges költségvetési források meghatározására. A vagyongazdálkodási eljárásokban az önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete az irányadó.

A vagyongazdálkodás során kiemelt szempontként kell kezelni az alábbiakat:

- a vagyonhasznosítás során a bevételszerzés, illetve a kiadáscsökkentés mellett szem előtt kell tartani azt, hogy ne eredményezzen vagyonfelélést,
- az önkormányzat számára vagyongyarapítást eredményező pályázati lehetőségeket ki kell használni,
- a vagyonhasznosítás bevételeit minél nagyobb arányban a vagyontárgyak megóvására, felújítására kell fordítani.

3.4.2 Önként vállalt feladatok

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény alapján a vármegyei önkormányzat a kötelező feladatellátáson túl egyéb önként vállalt tevékenységeket is elláthat. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzat által önként felvállalt feladatok az alábbiak:

- turisztikai tervezés és turisztikai projektek konzorciumi formában való megvalósítása,
- vármegyei értéktár mozgalom koordinálása, kapcsolódó feladatok ellátása,
- vármegyei identitás mozgalom koordinálása, kapcsolódó feladatok ellátása,
- vármegyei tematikus partnerségi hálózatok, együttműködések létrehozása, fenntartása,
- vármegyei elismerések, díjak alapítása, kiadása
- egyházi kapcsolatok kialakítása, fenntartása,
- nemzetközi kapcsolatok kialakítása, fenntartása,
- sporthoz kapcsolódó feladatok ellátása vármegyei szinten.

Fentiek mellett a vármegyei önkormányzat részvételével működő gazdasági társaságok, civil szervezetek működtetése, felügyelete is számos feladatot ró az Önkormányzatra.

A vármegyei önkormányzat részvételével működő gazdasági társaságok, civil szervezetek

Az Önkormányzat részvételével működő gazdasági társaságok (Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft., Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft., Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség és Fejlődési Zóna Nonprofit Kft.) évente részletesen beszámolnak a közgyűlés részére tevékenységükről. Kiemelendő, hogy a 2015-ben alapított Területfejlesztési Kft. a területi operatív programok (TOP, TOP Plusz) megvalósításában komoly eredményeket ért és ér el és tevékenységét a vármegye települései, valamint az irányító hatóság részéről is komoly elismerés övezi. Külön jogszabály rendelkezik az európai területi társulásokról. Önkormányzatunk alapítója a Rába-Duna-Vág Európai Területi Társulásnak (RDV ETT), melynek munkaszervezete Tatabányán működik. A vármegyénkben működő települések, gazdasági társaságok, civil szervezetek számára nyújt pályázati lehetőséget a Kisprojekt Alap, melynek lebonyolításában, mint menedzsment szervezet az RDV ETT működik közre.

Az 1990-ben létrehozott Komárom-Esztergom Megye a Nemzetiségekért Alapítvány az alapító okiratában meghatározott hagyományápoló tevékenység, identitás megőrzése és erősítése célokot szem előtt tartva végzi munkáját. Az Alapítvány célja, hogy a Komárom-Esztergom vármegyében élő nemzetiségek hagyományainak és identitásának megőrzéséhez erkölcsi és a lehetőségekhez mérten anyagi támogatás nyújtson. A Komárom-Esztergom Megye Fejlesztéséért Alapítvány klímavédelmi tevékenysége érdemel kiemelt: partnereivel együttműködésben sikeresen megvalósította a Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás megnevezésű pályázatokat.

Turisztika (turisztika tervezés és turisztikai projektek konzorciumi formában való megvalósítása)
Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata számára a turisztikai feladatok ellátása nem kötelező, hanem önként vállalt feladat. A vármegyei önkormányzat 2021-ben előkészítette Komárom-Esztergom megye és tágabb térsége turisztikai fejlesztési koncepcióját, amely alapján stratégiai együttműködő partnereivel projektfejlesztés során részletesen kidolgozott két térségi, továbbá 3 aktív turisztikai projektet. Mind az 5 projekt az ITP-ben a vármegyei önkormányzatnak allokált kiemelt keret terhére támogatásban részesült, megvalósításuk a gazdasági és fejlesztési program időtávjában zajlik és várhatóan be is fejeződik. A projektek szakmai megvalósítását segíti a KEM Területfejlesztési Kft és a Duna-Gerecse Turisztikai Nkft. A feladathoz kapcsolódóan figyelemmel kíséri az országos turisztikai programokat (Nemzeti Kastély és Várprogram végrehajtása, Nemzeti Turizmus Stratégia – Turizmus 2.0, Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia, stb.), alapító tagja a Bakony Charta Egyesületnek, részt vesz működtetésében. Területi érintettség okán aláírója a Bakony Turisztikai Charta Alapítói Szándéknyilatkozatnak mely megfogalmazása szerint a Bakony térség gazdasági, környezeti és társadalmi egyensúlyának megteremtését és fenntartását elősegítő közösségi összefogás letéteményese a turizmus területén. A Charta olyan, jogi személyiség nélküli értékközösség, melynek legfontosabb célja a Bakony turizmusának fejlesztése a dokumentumban közösen megfogalmazott elvek és értékek mentén.

Vármegyei értéktár mozgalom

A Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata a Hungarikum törvény és végrehajtási rendeletének megalkotását követően 2013-ban hozta létre a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárat és Értéktár Bizottságot. Az azóta eltelt több, mint egy évtized alatt kétszáznál több érték került a vármegyei értékek közé, melyek közül a kocsis kocsis immár a hungarikumok között is szerepel. Nagy eredmény, hogy a vármegye településeinek többségében létrehozásra került települési értéktár, melyek kialakítását a vármegyei önkormányzat és hivatala a jó gyakorlatok megosztásával, esetenként szakmai tanácsokkal is segíti. Az értékeket az értéktárra létrehozott honlap mellett az eddig elkészült két kiadvány is népszerűsíti. Az Értéktár elismertségét mutatja, hogy számos szervezettel sikerült együttműködést kialakítani. Az értéktár mozgalom a vármegyei önkormányzat identitás erősítését célzó projektjeiben is kiemelt szerepet kap, továbbá számos, a szakterületet irányító minisztérium által kiírt pályázaton került forrás bevonásra a feladat megvalósításába. (az Értéktár saját honlappal, Facebook oldallal és YouTube csatornával is rendelkezik).

Vármegyei identitás mozgalom

A két történelmi vármegye (Komárom és Esztergom) különállása mind a mai napig tükröződik a közlekedési struktúrában, a vonzaskörzeti kapcsolatokban. Míg Esztergom térsége funkcionálisan gyakorlatilag Pest vármegye – a Budapesti agglomeráció része -, addig Komárom térsége már inkább Győr irányába vonzódik. Sajátos összekötő-megosztó képződmény a vármegyét északnyugat-délkeleti irányban átszelő Oroszlány – Tatabánya - Tata urbanizációs csomóponti térség, mely egyfelől egyre inkább integrálódik a Budapest nagyváros-térségbe, másfelől terjeszkedik Komárom irányába. A megosztottság oldására az egységes vármegyei identitás kialakítása és megerősítése érdekében a vármegye a 2014-2020 közötti időszakban két nagysikerű vármegyei identitás programot valósított meg.

TOP-5.3.2-17-KO1-2018-00001 - "Megyénk körül megyünk körül"

TOP-5.3.2-17-KO1-2021-00002 - "A mi megyénk, a mi világunk"

A projektek sikerének köszönhetően tervezés alatt van egy harmadik identitás erősítését célzó projekt kidolgozása, mely támogatási lehetőség megnyílása esetén eredményes forrásbevonást tesz lehetővé.

Vármegyei tematikus partnerségi hálózatok, együttműködések létrehozása, fenntartása, vármegyei elismerések

Partnerségi hálózatok:

Terület-és Vidékfejlesztési Fórum

A területfejlesztés terén releváns szervezeteket tömörítő testület a 7 évente esedékes területi tervezés során működik, munkáját ágazati és tematikus szakmai bizottságok is segítik. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum (Irányító Csoport és Foglalkoztatási Fórum)

Az Irányító Csoport és a Foglalkoztatási Fórum a foglalkoztatás terén és a munkaerőpiacon tevékenykedő releváns és meghatározó szervezeteket tömöríti. A testületek a TOP-5.1.1-15-KO1-2016-00001 – „Foglalkoztatási Paktum megvalósítása Komárom-Esztergom megyében” című projekt keretében került létrehozásra és a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-KO1-2022-00001 „Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027” című projekt keretében kerültek újjászervezésre. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Vármegyei Felzárkózási Fórum

A Fórum a hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatásáért felelős szervezeteket tömöríti magába. Az EFOP-1.6.3-17-2017-00008 – „Felzárkózás-politikai konzultáció és program Komárom-Esztergom megyében” című projekt keretében került létrehozásra és a TOP_PLUSZ-3.1.3-23-KO2-2024-00002 azonosítószámú Komárom-Esztergom Vármegyei SZÚT és MEP(VEP) megújítása” című projekt keretében került újjászervezésre. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Vármegyei Éghajlatváltózási Platform

*Komárom-Esztergom Vármegye Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve
2025-2029*

A testület a klímavédelem mellett elkötelezett és tenni képes szervezeteket tömöríti magába. A KEHOP-1.2.0-15-2016-00021 azonosítószámú „Komárom-Esztergom Megyei Klímastratégia készítése és éghajlat-változási platform létrehozása” című projekt keretében került létrehozásra. Az együttműködés az NBS4LOCAL Interreg Europe projekt keretében Brüsszelben nemzetközi jó gyakorlatként bemutatásra került. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Megyei Virtuális Erőmű Program

A Virtuális Erőmű Program (VEP) a köztársasági elnök által fővédnökölt és az Európai Bizottság által a legjobb három uniós energiahatékonysági program közé választott fenntarthatósági kezdeményezés, melynek célja, hogy a partnerek energia- és CO₂ megtakarításait pályázatain és projektjein keresztül összegyűjtse, bemutassa, jó példákat megossza és díjazza. Az el nem használt és így egy fosszilis, szennyező erőműben meg nem termelt, tehát kiváltott energia egységekből egy „virtuális erőmű” épül, mely mára az ország egyik legnagyobb villamos erőművévé vált. A cél, hogy 2030-ra a 2. legnagyobb villamos erőmű legyen. A klímavédelem mellett elkötelezett vállalatokat és állami-önkormányzati szereplőket tömörítő program Komárom-Esztergom vármegyei „lába” 2019-ben jött létre. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Megyei Vidékfejlesztési Fórum

A Vidékfejlesztési Fórum működtetésével a vidékfejlesztésben működő szervezetek tevékenységét kapcsoljuk össze, katalizálva és szintetizálva a lehetséges együttműködések, tovább erősítve a LEADER szervezetek mellett az Agrárkamara és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózattal való szakmai együttműködés kereteit, tartalmát. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A Fórumot a Komárom-Esztergom Megyei Rendőrfőkapitányság, mint szakmai partner kezdeményezésére hozta létre a vármegyei önkormányzat 2019-ben, széleskörű szakmai összefogás bázisán. A KEF, mint koordinációs szervezet több sikeres pályázatot (KAB-KEF-20-0003, 2.300.000,- Ft, KAB-KEF-21-0007, 2.000.000,- Ft) is megvalósított, tevékenységét Üstökös Vándorszoborral ismerte el Müller Cecília országos tisztifőorvos 2024 nyarán. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Komárom-Esztergom Megyei Idősügyi Tanács

A Komárom-Esztergom Megyei Idősügyi Tanács, több, mint alapító 20 taggal jött létre. A Tanács munkáját éves munkaterv alapján végzi és hasznos, az időseket érintő témákban tart tájékoztatókat. Az idősekkel kapcsolatos önkormányzati erőfeszítéseket Idősbarát Önkormányzat Díjjal ismeri el, melyhez az Önkormányzat saját költségvetéséből pénzjutalmat is biztosít. Emellett Önkormányzatunk a Tanácsban végzett tevékenységei mellett is kiemelt figyelmet fordít az idősekre és számos rendezvényt szervezett, illetve támogatott a nyugdíjasok számára pályázati és saját forrásból is. Működésének adminisztratív háttérét a vármegyei önkormányzati Hivatal biztosítja.

Érdekképviseleti szervezetekben való tagság:

Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (MÖOSZ) munkájában való részvétel

A Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzat részt vesz a vármegyék legfőbb érdekképviseleti szervének tekinthető Szövetség munkájában. A testület koordinációs és aktív képviseleti tevékenységével segíti a területi szereplők és a kormányzat (kiemelten TOP PLUSZ Irányító Hatóság) közötti információcserét és párbeszédet.

Monitoring Bizottsági munkában való részvétel

A Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének delegáltjaként a vármegyei önkormányzat közreműködött és közreműködik a program zárásáig a KÖFOP Monitoring Bizottságának, valamint a Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum delegáltjaként az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) Monitoring Bizottságának munkájában. E mellett részt vesz a KÖFOP Projekt Irányító Bizottság (PIB) munkájában is. A 2021-2027-es időszakban a MÖOSZ delegáltjaként a KEHOP PLUSZ és VOP és a Monitoring bizottságokban tag és/vagy póttag.

Vármegyei Konzultációs Fórum:

A megyei konzultációs fórum működését még a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 14/B § (1) bekezdése írta elő. A Fórumba a megyei jogú városok és a vármegyei közgyűlés 1-1 képviselőt delegál. 2023. május 1-jével Esztergom városa megyei jogú városi rangot kapott, így a törvény erejénél fogva tagja lett a megyei konzultációs fórumnak. Az új területfejlesztési törvény (2023. évi CII. törvény) már nem rendelkezik a megyei konzultációs fórumok működtetéséről. A vármegyei önkormányzat – a megyei jogú városokkal egyetértésben – ugyanakkor fontosnak tartja ennek a platformnak a további fenntartását, amire az új területfejlesztési törvény 10. § (3) bekezdés f. pontja adja meg a jogalapot. A konzultációs Fórum évente összehívásra kerül.

Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A Fórum korábban az IKOP Monitoring Bizottság munkájában vett részt. A Konzultációs Fórum delegáltja a Monitoring Bizottság szavazásra is jogosult tagjaként vett részt a munkában. Az új területfejlesztési törvény (2023. évi CII. törvény) már nem rendelkezik a regionális konzultációs fórumok működtetéséről. Ugyanakkor a szomszédos Veszprém és Fejér vármegyékkel való szakmai együttműködés érdekében a Fórum működtetését a vármegyei önkormányzat a jövőben is szorgalmazza, fent kívánja tartani.

Észak-Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 5. §-ra tekintettel a területi jelentőségű vízgazdálkodási, vízvédelmi feladatok, koncepciók egyeztetésére, véleményezésére az Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság 1998. július 19-én megalakította az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanácsot, mely az 1587/2018. (XI.22.) Korm. határozat alapján a vízgazdálkodásért és a vízvédelemért felelős miniszter részére véleményező, javaslattevő és

*Komárom-Esztergom Vármegye Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve
2025-2029*

tanácsadó tevékenységet is ellát. Az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács (a továbbiakban ÉDUTVT) központja Győr, működési területe megegyezik az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területével (223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 1. melléklet, 1.). A vármegyei önkormányzat az ÉDUTVT munkájában, annak teljes jogú tagjaként, már a kezdetektől részt vesz. E mellett még tanácskozási joggal a van jelen Duna Részvízgyűjtő Tanács munkájában is. Az ÉDUTVT működése során minden vármegyében külön szakmai Bizottságot is működtet. A Szakmai Bizottság a vízgazdálkodási kérdések mellett tárgyalja a TOP PLUSZ keretében megvalósítandó csapadékvízvezetés fejlesztését szolgáló projektek terveit (TOP PLUSZ 1.2.1 élhető települések felhívás, „A” főtevékenység: kékinfrastruktúra fejlesztése). A TOP PLUSZ-ban elvárás, hogy a Szakmai Bizottság már a pályázatok benyújtása előtt és később az 1. mérföldkő lezárását megelőzően is véleményezze a projektek műszaki terveit. A TOP PLUSZ-ban további elvárás lett az Integrált Vízgazdálkodási terv (ITVT) készítése, amelynek módszertanára a Szakmai Bizottság is megfogalmazott ajánlásokat. A Szakmai Bizottságba az Önkormányzati Hivatal részéről személyesen Hummel Rudolf főosztályvezető került delegálásra.

Térségfejlesztési együttműködések

Az Északnyugat-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna hat vármegyét - Fejér, Veszprém, Zala, Komárom-Esztergom, Vas és Győr-Moson-Sopron - valamint 10 megyei jogú várost - Dunaujváros, Székesfehérvár, Veszprém, Tatabánya, Esztergom, Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa - foglal magába. A zóna tervezését magában foglaló munka a helyzetelemzés elkészítésével és a kitörési pontok azonosításával kezdődött, majd széleskörű projektgyűjtés indult meg és 2020 őszére elkészült a zóna Komplex Gazdaságstratégiai Fejlesztési Programja is. A vármegyei önkormányzat mind a helyzetelemzést, mind a projektgyűjtést és mind a fejlesztési program tervezését is segítette a vármegyére vonatkozó fejezetek kidolgozásával, a kapcsolódó fejlesztési igények összegyűjtésével és a tervezést segítő és nyomon követő munkacsoportokban való aktív részvétellel. Folyamatosan nyomon követjük a zóna fejlesztési dokumentumaiban rögzített célok megvalósítását és szükség esetén szerepet vállalunk a programok megvalósításában.

Rába-Duna-Vág EGTC : a 2011-ben megalakult 100%-ban önkormányzati tulajdonú tatabányai székhelyű Társulás jelenleg hat tagot számlál: Nagyszombati, Nyitrai és a Pozsonyi Kerületi önkormányzatokat, a Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és a Pest vármegyei önkormányzatokat. A szervezet célja, hogy a gazdasági, a szociális és a területi kohézió megerősítése érdekében tagjai között előmozdítsa a határokon átnyúló együttműködést – kooperációs programok és projektek által. Az RDV ETT legfőbb célja, hogy tagjai között megerősítse a gazdasági, szociális és területi kohéziót, működési területén különböző fejlesztési tengelyek mellett előmozdítsa a határokon átnyúló regionális együttműködést, valamint a teljes magyar-szlovák Duna-szakaszt lefedő tartós intézményi struktúrát alakítson ki. Legfőképpen a közlekedési infrastruktúra, az energetikai rendszerek, az információtechnológia, a gépjárműipar, az idegenforgalom, az oktatás, a kultúra és egyház, a sport és ifjúság, a közös projektek programmenedzsmentje, a Duna és mellékfolyóit érintő fejlesztések, a logisztika, a kis-és középvállalkozások támogatása, a környezetvédelem és mezőgazdaság, valamint az egészségügy területén hajt végre határon átnyúló együttműködést, fejlesztéseket. A Társulás céljainak elérése

érdekében kooperációs programokat, vagy azok egyes részeit, illetve az Európai Unió által – az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap, illetve a Társulás részéről elérhető egyéb uniós finanszírozási mechanizmusok útján (tagállami pénzügyi hozzájárulást kiegészítő társfinanszírozás útján, vagy a nélkül), uniós, területi együttműködésben létrejövő programokat, projekteket valósít meg. A Kisprojekt Alap az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program két prioritási tengelyének keretén belül (1. természet és kultúra, a 4. a közintézmények és a határtérségben élő emberek határon átnyúló együttműködésének a javítása) kerül megvalósításra. Az RDV ETT a Kisprojekt Alap nyugati programterületének megvalósításáért felel, mint menedzsment szervezet.

Vármegyei elismerések

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata megalakulása óta több elismerést, díjat és kitüntető címet alapított, melyekkel a vármegyében működő szervezetek, szakemberek, sportolók és a vármegyéért tevékenykedő személyek kiemelkedő tevékenységét ismeri el.

A díjak, elismerések, kitüntető címek odaítélésével az önkormányzat célja az adott területen kiemelkedő teljesítmények elismerése mellett az eredményekre való figyelem felhívása. Az elismertek, díjazottak között számos vármegyei gazdasági szervezet, gazdaság területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó szervezet, magánszemély szerepel, így a díjjal járó elismerés ösztönző eszköz, mely közvetve hozzájárul a vármegye fejlődéséhez. Kiemelendő

a „Komárom-Esztergom Megyéért Szakmai Díj” azon személyek, csoportok elismerésére, akik kiemelkedő szakmai teljesítményt nyújtottak vagy tartósan átlag feletti eredményes szakmai munkát végeztek, illetve a Komárom-Esztergom Megye Gazdaságáért Kitüntető Cím, mely 2024 óta Komárom-Esztergom Vármegyéért Díj elnevezés alatt, tíz kategóriában adományozható.

Komárom-Esztergom Vármegyéért Díj

1. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye kézművese (az adományozást megelőző év),
2. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye agrárvállalkozása (az adományozást megelőző év),
3. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye egyéni vállalkozója (az adományozást megelőző év),
4. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye kisvállalkozása (az adományozást megelőző év),
5. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye középvállalkozása (az adományozást megelőző év),
6. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye nagyvállalkozása (az adományozást megelőző év),
7. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye szakképzője (az adományozást megelőző év),
8. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye Gazdaságáért Életműdíj (az adományozást megelőző év),
9. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye Stratégiaileg Kiemelkedő Fontosságú Nagyvállalata (az adományozást megelőző év)
10. kategória: Komárom-Esztergom Vármegye mikro-vállalkozása (az adományozást megelőző év).

Egyházi kapcsolatok

A vármegye önkormányzata továbbra is törekszik a kiegyensúlyozott együttműködésre a történelmi egyházakkal. Ennek megfelelően számos, egyházi rendezvényen, programon veszünk részt. Az önkormányzat erejéhez mérten igyekszik anyagilag is támogatni különböző egyházi célkitűzések megvalósulását.

Nemzetközi kapcsolatok

Az elmúlt időszakban a vármegye nemzetközi kapcsolatrendszerében nem történt változás, nemzetközi partnereivel továbbra is a jó és kiegyensúlyozott együttműködésre törekszik. A COVID-19 világjárvány óta a kapcsolattartás leginkább online térben zajlik.

Sport kapcsolatok

Az egészséges életmód nélkülözhetetlen feltétele a sport, annak anyagi támogatása, a lehetőségek feltárása és szélesítése. Az önkormányzat sportszervezési feladatai körében anyagilag is segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek (Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége, Magyar Labdarúgó Szövetség Komárom-Esztergom Vármegyei Igazgatósága) működését, programjaik megvalósítását, közreműködik a sport népszerűsítésében.

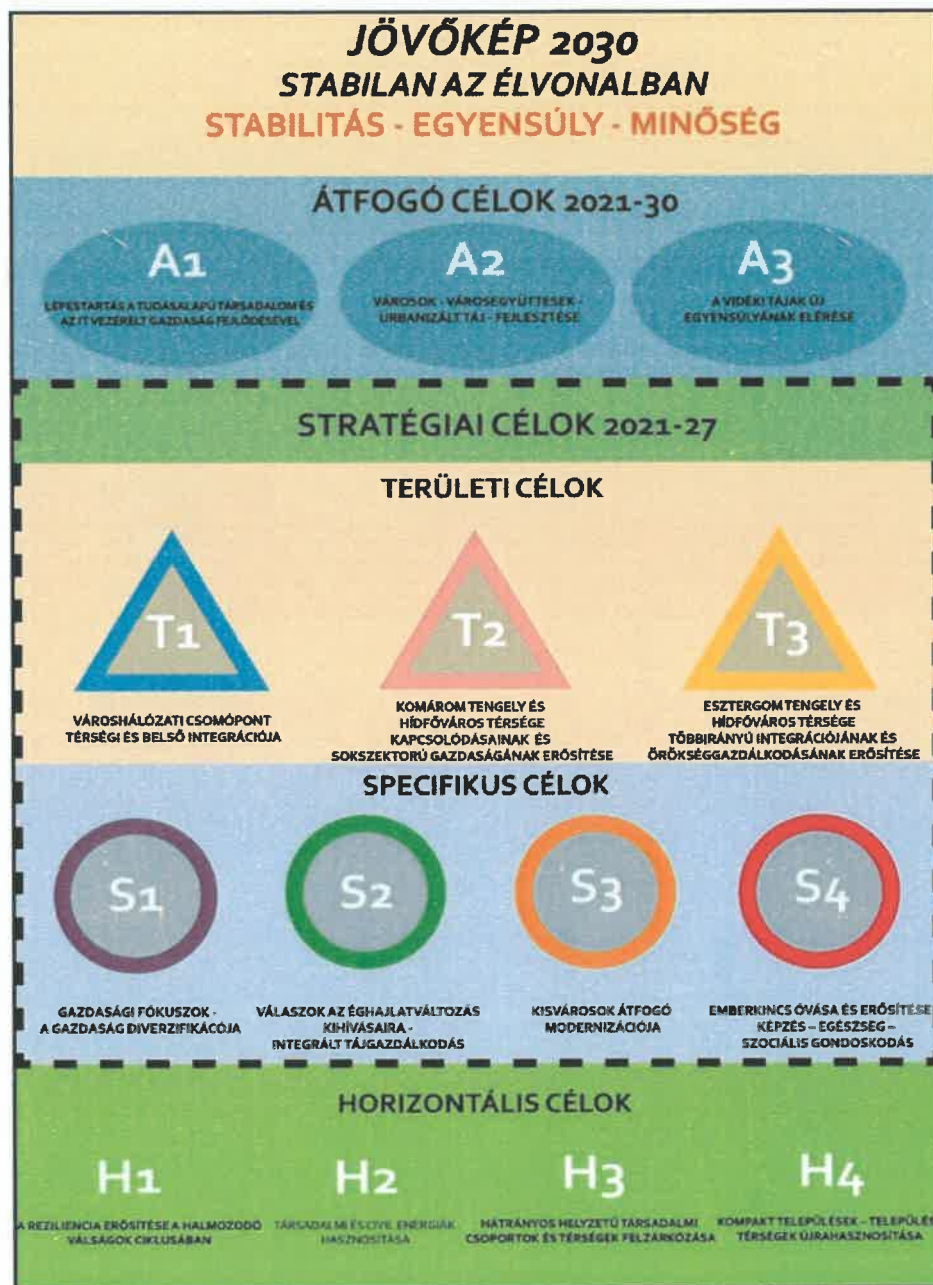
4. Vármegyei célok

A gazdasági és fejlesztési program célrendszerének meghatározásánál irányadó a 2030-as időtávú Megyei Területfejlesztési Konceptió célrendszere, továbbá a területfejlesztési program prioritásai.

4.1. Jövőkép, célok

A felülvizsgált Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Konceptió 2030-ig szóló jövőképe és céljai jelentik a vármegyei Gazdasági Program és Fejlesztési Terv jövőképét és céljait, tekintettel azok időtávjának egybeesésére, a megvalósítás folyamatosságára.

A hatályos KEM Területfejlesztési Konceptió 2030 (elfogadva a 33/2021.(V.31.) számú közgyűlési határozattal) jövőképét, célrendszerét az alábbi ábra ismerteti:

A Gazdasági Program szempontjából jelentősek a KEM Stratégiai Program és a KEM Operatív Program prioritásai is:

A Területfejlesztési stratégiai és operatív program (elfogadva a 43/2021.(VI.02.) számú közgyűlési határozattal) prioritásai:

- Versenyképes városegységek.
- Vidéki tájak környezeti gazda(g)sága
- Dinamikus megyei turisztika.
- Elérhető megye.
- Emberkincs óvása és erősítése.

A Gazdasági Program és Fejlesztési Terv ugyan területi fókuszú, és nagyban alapoz a vármegyei önkormányzat kötelező és önként vállalt feladataira, számos egyéb gazdaságfejlesztést is szolgáló eleme van. Ezeket együttesen a kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célok foglalják össze.

4.2. Kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célkitűzések

A vármegyei területfejlesztési tervdokumentumokból kiindulva a 2025-2029 évekre szóló Gazdasági Program kiemelt célkitűzései az alábbiak:

1. A vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatás növekedésének elősegítése.
2. A változó kihívásokra hatékonyan reagálni tudó, reziliens gazdaság erősítése, a gazdasági diverzifikáció ösztönzése.
3. Ágazati és gazdaságfejlesztési célú együttműködésekben és programokban való aktív, ösztönző-generáló részvétel.
4. A vármegyei Önkormányzat gazdasági portfóliójának megtartása, további erősítése.
5. A közszolgáltatások fejlesztésének ösztönzése, elősegítése, a minőségi életkörülményeket biztosítani tudó települési környezet kialakulása, fejlődése érdekében.
6. A humán infrastruktúra fejlesztése az innovatív, tudásalapú vármegyei gazdasági környezet kialakításához, a magas hozzáadott érték előállítására képes munkaerő helyben történő biztosításához.

A vármegyei önkormányzat a kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célkitűzéseket közvetlenül (a saját hatáskörében tervezett akcióprogramok útján) illetve közvetett módon tervezi megvalósítani. Közvetett módon való megvalósítás esetén (pl. TOP_PLUSZ programok megvalósítása) a kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési célkitűzések meghatározzák a fejlesztési projektek tartalmát, fő irányvonalait.

A vármegyei önkormányzat kötelező és önként vállalt tevékenységeihez kapcsolódó részcélok az alábbi célmátrixban kerültek feltüntetésre:

A kötelező feladatokhoz rendelt célok piros, az önként vállalt feladatokhoz rendelt célok zöld színnel kerültek jelölésre.

Területfejlesztési koncepció céljai*	1	2	3	4	5
	Versenyképes városgyűjtések	Vidéki tájak környezeti gazdagsága	Dinamikus megyei turisztika	Elérhető megye	Emberkincs óvása és erősítése
<p>A1</p> <p>A vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatás növelése, a gazdaság diverzifikálásának erősítése; Ágazati és gazdaságfejlesztési célú együttműködésekben és programokban való aktív részvétel; Vármegyei Önkormányzat gazdasági portfóliójának megtartása, további erősítése.</p> <p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése.</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió.</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése</p>	<p>a vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatás növelése; a gazdaság diverzifikálásának erősítése.</p> <p>Ágazati és gazdaságfejlesztési célú együttműködésekben és programokban való aktív részvétel; Vármegye gazdasági portfóliójának megtartása, további erősítése.</p> <p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése.</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése</p>	<p>a vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatás növelése; a gazdaság diverzifikálásának erősítése.</p> <p>Ágazati és gazdaságfejlesztési célú együttműködésekben és programokban való aktív részvétel; Vármegye gazdasági portfóliójának megtartása, további erősítése.</p> <p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése.</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése</p>	<p>Gazdaság diverzifikálásának erősítése;</p> <p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezet-rendszer működtetése</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió</p> <p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p> <p>Országos területi tervezés segítése.</p> <p>Ágazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése.</p>

<p style="text-align: center;">A2</p>	<p>Agazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió. Fenntartható területhasználat. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Agazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió. Fenntartható területhasználat. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Agazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Agazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>	<p>Agazati Operatív programok és hazai fejlesztési programok nyomon követése Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>
<p style="text-align: center;">A3</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. Fenntartható területhasználat A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. Fenntartható, élhető vidéki életminőség fenntartható területhasználat. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>

		<p>Vonzó vármegyei turisztikai desztináció elérése</p>	<p>Vármegyei örökségvédelem erősítése Értéktár mozgalom folytatása Vármegyei identitásépítés folytatása Egyházi kapcsolatok ápolása Sportkapcsolatok fenntartása Nemzetközi kapcsolatok ápolása Partnerségi hálózatok együttműködések fenntartása A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>
		<p>Vonzó vármegyei turisztikai desztináció elérése</p>	<p>Vármegyei örökségvédelem erősítése Értéktár mozgalom folytatása Vármegyei identitásépítés folytatása Egyházi kapcsolatok ápolása Sportkapcsolatok fenntartása Nemzetközi kapcsolatok ápolása Partnerségi hálózatok együttműködések fenntartása A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>

			<p>vonzó vármegyei turisztikai desztináció elérése</p>	<p>Vármegyei örökségvédelem erősítése Értéktár mozgalom folytatása Vármegyei identitásépítés folytatása Egyházi kapcsolatok ápolása Sportkapcsolatok fenntartása Nemzetközi kapcsolatok ápolása Partnerségi hálózatok együttműködések Fenntartása A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>
	<p>Az új területfejlesztési törvény területi dimenzióinak gazdaságfejlesztési fókuszú fejlesztése</p> <p>Versenyképes és sokszínű vármegyei portólió</p>		<p>Vonzó vármegyei turisztikai desztináció elérése</p>	
	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p> <p>Vármegyei válaszok a környezeti kihívásokra</p> <p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p> <p>Vármegyei válaszok a környezeti kihívásokra</p>		<p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>
	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p>		<p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása</p>

	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió</p>	<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése</p>			<p>Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése Versenyképes és sokszínű vármegyei portfólió Vármegyei nemzetiségi hagyományok ápolása A területi források hatékony megtervezése és felhasználása Fenntartható területihasználat Vármegyei ESZA programok</p>
---	---	--	--	--	---

A fent szerepeltetett részcélok megvalósítása során cél a vármegyei területfejlesztési koncepcióban lefektetett, alábbi horizontális céloknak való megfelelés is:

- a reziliencia erősítése a halmozódó válságok ciklusában
- társadalmi és civil energiák hasznosítása
- hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és térségek felzárkóztatása
- kompakt települések, települési térségek újra-hasznosítása valamennyi

5. Program

Komárom-Esztergom Vármegye 2025-2029-es időszakra szóló Gazdasági Programja a vármegyei közgyűlés megbízatásának időtartamára szól. A program helyi szinten számba veszi és meghatározza mindazokat a feladatokat, amelyek az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program – a vármegyei területfejlesztési célkitűzésekkel összhangban – egy részletes helyzetfeltárára alapozva tartalmazza, a kötelező és önként vállalt feladatok biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó részcélokat és akcióprogramokat.

A Gazdasági Programban a területfejlesztési feladatok, ezen belül a területi Operatív Program vármegyei szintű megvalósítása kiemelt fókusszal bír, így az Integrált Területi Program (ITP) végrehajtása kiemelt prioritás. Ugyanakkor a Gazdasági Program megvalósítása nem jelenti pusztán az ITP megvalósítását. A Programot az ITP-vel összhangban kell megvalósítani, a kötelező és önként felvállalt feladatok mentén a program időtávjában aktuális társadalmi, gazdasági és szabályozó környezetben. A Program nem jelentheti szűken véve a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását. Ereje abban van, hogy az eredményes végrehajtás számos hozzáadott értéket is teremthet. A vármegyei önkormányzat azon túl, hogy a területfejlesztés során kijelöli a kereteket, vármegyei szinten működteti a szabályozó környezetet, rendszert, fontos koordinációs tevékenységet végez. Az általa életre hívott fórumok, szakmai érdekképviseleti szervezetekkel kialakított együttműködése során fejlesztési projekteket generál, további együttműködéseket ösztönöz. Ismeri a vármegye társadalmi gazdasági folyamatait, a közszolgáltatások állapotát, a tematikus partnerségi hálózatokon keresztül aktív kapcsolatot ápol a vármegye meghatározó ágazati, gazdasági szereplőivel. A koordinációs tevékenységével számos ágazati, gazdaság és szolgáltatásfejlesztési együttműködést generálhat, amelyek projektekből öltöhetnek testet és a külső pályázati és piaci források abszorpciójával hozzájárulnak a gazdaság további fejlődéséhez a szolgáltatások minőségének javulásához.

A program célkitűzései

Tekintettel arra, hogy a vármegye legfőbb feladata a területfejlesztés, ezért a gazdasági program célkitűzései a 2021-27-es fejlesztési időszakot felölelő területi tervekhez rendelve kerültek megfogalmazásra. Komárom-Esztergom vármegye területi terveinek átfogó céljai, valamint az azok elérését szolgáló stratégiai fejlesztési célkitűzések, a horizontális célokkal kiegészülve, szorosan kapcsolódnak az országos fejlesztési dokumentumokban meghatározott jövőképekhez, célokhöz. A stratégiai célok rendszere 3 területi és 4 specifikus célt tartalmaz, a ciklus prioritásainak megfelelően a területiségre fókuszáltnak, a specifikus fejlesztési célokkal integráltnak. A horizontális célok a célrendszer minden szintjére kifejtik hatásukat, ezzel elősegítve a jövőképek megvalósulását. A célrendszerben foglalt célok minden esetben integrált jellegűek, területiségükből, specifikusságukból fakadóan. A területi célok által lefedett fejlesztési térségek - Városhálózati csomópont, Komárom tengely és hídfőváros térsége, Esztergom tengely és hídfőváros térsége a területi tervek helyzetfeltárában feltárt dinamikák és fejlesztési potenciálok

alapján kerültek meghatározásra. A Komáromi tengely térsége a kedvezményezett Kisbéri járást magába foglalja. A Gazdasági Program kötelező és önként vállalt tevékenységekhez megfogalmazott részcélok célmátrixban a fentiekben kerültek feltüntetésre.

A Gazdasági Program fókuszai:

A program legfőbb fókusza a jelenlegi jó gazdasági pozíció megtartása, ezért a területi tervekben megfogalmazott jelmondatot „TARTÓSAN AZ ÉLVONALBAN” a „Gazdasági és Fejlesztési Program vonatkozásában is irányadónak tekintjük.

A program fókuszterületei: **EGYENSÚLY – STABILITÁS – MINŐSÉG**

EGYENSÚLY: a vármegyei önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatokat lát el, amelyeknek egyensúlyban kell lenniük.

STABILITÁS: az Önkormányzat és Hivatal működését stabil alapokon kell biztosítani. A kötelező feladatok ellátása prioritást élvez. Az önként vállalt feladatok ellátása nem mehet a kötelező feladatellátás kárára. A működésnél kiemelt figyelemmel kell lenni a rendelkezésre álló költségvetési keretekre és stabil fenntartható költségvetést-és vagyongazdálkodást kell folytatni.

MINŐSÉG: a kötelező és önként vállalt feladatok a lehető legmagasabb minőségben kell biztosítani

Érvényesítendő elvek:

- törvényes működés
- racionalitás
- költséghatékonyság
- fenntarthatóság
- innovativitás
- kiszámíthatóság.

5.1. A vármegyei önkormányzat által megvalósított programok

Ebben a fejezetben a vármegyei önkormányzat saját hatáskörében megvalósítandó programelemeket, akcióprogramok szemléltetjük. Ezek megvalósítása közvetlenül a vármegyei önkormányzat felelőségi és döntési kompetenciájába tartozik. A kötelező és önként vállalt feladatokhoz rendelt akcióprogramok előtt azonban bemutatjuk a kiemelt gazdaságfejlesztési célkitűzésekhez rendelt programokat is, amelyek megvalósítása egyaránt kötelező és önként vállalt tevékenységeket is magában foglalhat.

Kiemelt gazdaságfejlesztési akcióprogramok

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	kiemelt gazdaságfejlesztési célkitűzések részcélok	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Kötelező/ önként vállalt	Területfejlesztés (gazdaságfejlesztés)	A vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatottság növelése.	Vármegyei Foglalkoztatási Paktum megvalósítása Részvétel az Északnyugat-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna működésében.	2025-2029	1 db 2027-es időtávú Foglalkoztatási Paktum projekt megvalósítása Évente legalább 1 alkalommal részvétel Gazdaságfejlesztési Zóna ülésein.	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
		A gazdaság diverzifikálásának erősítése.	Turisztikai tevékenységek ösztönzése.	2025-2029	5 db vármegyei kiemelt turisztikai projekt megvalósítása Duna-Gerecse Turisztikai Nkft. működtetése.	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
		Ágazati és gazdaságfejlesztési célú együttműködésekben és programokban való aktív részvétel.	Foglalkoztatási együttműködések. Térségi Fejlesztési Tanácsok munkájában való részvétel (DIFT, VVVTF)	2025-2029	1 db Foglalkoztatási Fórum és szerveinek fenntartása, 2 db működő Térségi Fejlesztési Tanácsban tagság fenntartása, részvétel a működtetésben.	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal

		Vármegye gazdasági portfóliójának megtartása, további erősítése	KEM Terület-fejlesztési Kft., Rába-Duna Vág ETT, Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség és Fejlődési Zóna Nonprofit Kft.,	2025-2029	1 nemzetközi, 2 hazai alapítású cég fenntartása	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
--	--	---	--	-----------	---	---

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	kiemelt gazdaságfejlesztési célkitűzések részcélok	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Kötelező/önként vállalt	területfejlesztés (gazdaságfejlesztési fókuszú területi tervezés)	Az új területfejlesztési törvény és az OFTK területi dimenzióinak gazdaságfejlesztési fókuszú fejlesztései.	Nagyteréségek, kezelendő térségek, városréségek gazdasági fejlesztési programjai: - új területi kategóriák megjelenítése a területi tervekben - vármegyei rozsdáövezeti program integrált közlekedésfejlesztési programok	2025-2029	2028-2034-es területi tervek; rozsdáövezeti programok; integrált közlekedésfejlesztési programok (db)	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal

A kiemelt vármegyei gazdaságfejlesztési akcióprogramok megvalósításában a vármegye számít a vármegyében működő gazdasági érdekképviseletekre is, az alábbiak szerint:

Komárom-Esztergom Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara

Az együttműködés fókuszterületei:

- területi tervezés
- ágazati tervezés
- foglalkoztatáspolitikai együttműködések
- Felzárkózáspolitikai együttműködések
- környezetvédelmi együttműködések

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Komárom-Esztergom Vármegyei Szervezete

Az együttműködés fókuszterületei:

- területi tervezés
- ágazati tervezés
- foglalkoztatáspolitikai együttműködések
- Felzárkózáspolitikai együttműködések
- környezetvédelmi együttműködések

Vállalkozók Országos Szövetsége (VOSZ) Komárom-Esztergom Vármegyei Kirendeltsége

Az együttműködés fókuszterületei:

- területi tervezés
- ágazati tervezés
- foglalkoztatáspolitikai együttműködések

Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség (KISZÖV)

Az együttműködés fókuszterületei:

- területi tervezés
- ágazati tervezés
- foglalkoztatáspolitikai együttműködések
- Felzárkózáspolitikai együttműködések
- környezetvédelmi együttműködések

Fenti szervezetekkel a kapcsolattartás és együttműködés mind formális, mind az informális csatornákon keresztül is folyik, e szervezetek tagjai a vármegyei ágazati és területi partnerségi hálózatoknak is.

A kötelező és önként vállalt feladatokhoz rendelt akcióprogramok

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Részcel	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Szamszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Kötelező	Területfejlesztés	Célorientált és reziliens szervezetrendszer működtetése. A területi források hatékony megtervezése és felhasználása.	Vármegyei önkormányzat és Hivatal működtetése. A 2021-2027-es időszakra szóló TOP_PLUSZ vármegyei forráskeretből megvalósuló projektek végrehajtása a 2028-2034-es időszak megtervezése	2025-2029	Működő vármegyei önkormányzat és Hivatal	Vármegyei Közgyűlés elnöke, Vármegyei Jegyző.
				2025-2029	Integrált Területi Program eredményes végrehajtása (5.840.488.408 Ft) A 2028-2034-es időszak területi terveinek elkészítése (5 db)	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Rész cél	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsítható Mérhető eredmény	Felelős
Kötelező	Területfejlesztés	Ágazati Operatív és hazai fejlesztési programok nyomon követése	Ágazati operatív programok (8 db) végrehajtásának nyomonkövetése; KAP stratégiai terv nyomonkövetése; Hazai fejlesztési programok (Magyar Falu Versenyképes Járások Program) lekövetése; Területi monitoring rendszer működtetése	2025-2029	10 db fejlesztési program átfogó nyomon követése Versenyképes Járások Programban való részvétel 1 db monitoring jelentés/év	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.
		Országos területi tervezés segítése	Közreműködés az OFTK felülvizsgálatában.	2026	1 db felülvizsgált OFTK	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal.

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Részcél	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Kötelező	Területrendezés	Fenntartható területhasználat	Településrendezési eszközök, településtervek véleményezése	2025-2029	Véleményezési eljárások db/év	vármegyei jegyző
	Környezetvédelem	Vármegyei válasz környezeti kihívásokra	Települési környezetvédelmi programok jogszabályok véleményezése. Vármegyei környezetvédelmi stratégiai dokumentumok felülvizsgálata (környezetvédelmi program, klímasztratégia, SECAP tervek)	2025-2029	Véleményezett stratégiai dokumentumok db/év Felülvizsgált terv (db)	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.
	Vidékfejlesztés	Fenntartható, élhető vidéki életminőség.	LEADER Helyi Akcio csoportok Helyi Fejlesztési Stratégiáinak nyomon követése; Vármegyei Vidékfejlesztési Fórum működtetése	2025-2029	A ciklus alatt legalább 1 alkalommal beszámoló jelentés a HFS-ek végrehajtásáról (3 db)	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Részcel	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Önként vállalt feladatok	területfejlesztési, nemzetiségi feladatok	Versenyképes és sokszínű vármegyei portfolió	önkormányzati alapítású civil szervezetek („KEM Fejlesztéséért Alapítvány, „Komárom- Esztergom Megye a Nemzetiségekért Alapítvány” működtetése	2025-2029	Működő civil szervezet.	Vármegyei közgyűlés elnöke, vármegyei jegyző.
	Turisztika		Lásd „gazdaságfejlesztési akcióprogramok”			
önként vállalt feladatok	Vármegyei értéktármozgalom.	Vármegyei örökségvédelem erősítése; értéktármozgalom folytatása.	Vármegyei értéktár működtetése, értéktár programok megvalósítása.	2025-2029	1 db vármegyei értéktár 1-5 értéktár program megvalósítása a ciklus alatt	Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
	Vármegyei identitás mozgalom; Humánfejlesztési programok.	Vármegyei identitásépítés folytatása; Vármegyei közszolgáltatások színvonalának emelése.	A vármegyei identitás III. program megvalósítása SZÚT-VEP aktuálizálása, humánfejlesztési programok megvalósítása	2025-2029	1 db projekt megvalósítása 1-1 aktualizált SZÚT- VEP, megvalósított ESZA programok (db)	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Rész cél	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Szám szerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
önként vállalt feladatok	Vármegyei tematikus partnerségi hálózatok, együttműködések létrehozása, fenntartása, vármegyei elismerések adományozása.	Partnerségi hálózatok együttműködések fenntartása.	Tematikus partnerségi hálózatok működtetése. Érdekképviseleti testületekben való részvétel. Vármegyei elismerések adományozása.	2025-2029	7 db partnerségi hálózat; 6 db érdekképviseleti testület; A vármegyei önkormányzati rendeletek által adható elismerések, díjak évenkénti kiosztása.	Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata és Önkormányzati Hivatal.

Feladat jellege: kötelező/önként vállalt	Feladat megnevezése	Részcél	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
önként vállalt feladatok	egyházi kapcsolatok, együttműködések fenntartása	egyházi kapcsolatok ápolása	a hagyományosan jó kapcsolat fenntartása a történelmi egyházakkal; Vályi díj megtartása	2025-2029	3 db történelmi Egyház (római katolikus, református, evangélikus A Vályi díj évenkénti kiosztása	Komárom- Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
	nemzetközi kapcsolatok, együttműködések fenntartása	nemzetközi kapcsolatok ápolása	meglévő nemzetközi kapcsolatok megtartása, ápolása	2025-2029	A ciklus alatt 1-5 nemzetközi kapcsolatépítést/ápolást szolgáló rendezvény megtartása	Komárom- Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal
	sport kapcsolatok, együttműködések fenntartása	sportkapcsolatok fenntartása	meglévő sport kapcsolatok megtartása, ápolása	2025-2029	2 db vármegyei erőszervezet évenkénti támogatása	Komárom- Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal

5.2. A vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő koordinációjával megvalósuló programok

Ezek az akcióprogramok a területi Operatív Program (TOP_PLUSZ) végrehajtásával kapcsolatosak.

Az alábbi akcióprogramok megvalósításáért az indikátorok teljesüléséért a vármegyei önkormányzat közvetlenül nem felelős, mint „területi szereplő” kizárólag a program koordinációjáért felelős. Ugyanakkor koordinációs tevékenységével nagyban tudja segíteni, hogy az egyes akcióprogramok indikátorvállalásai minél nagyobb mértékben tudjanak teljesülni. A TOP_PLUSZ esetében az indikátorvállalásokat projektszinten kell teljesíteni. Ezen túl a tagállamnak az Operatív Program intézkedéseire kapcsolódó indikátorokat országos szinten kell teljesítenie. Az Integrált Területi Programban vármegyei szinten aggregált indikátortértékek tervértékek, esetleges nem teljesülésük nem jár szankcióval.

Feladat megnevezése	Rész cél/kiemelt gazdaságfejlesztési célkitűzések	kapcsolódó akcióprogramok	Időtáv	Számszerűsíthető Mérhető eredmény	Felelős
Területfejlesztés	<p>A területi források hatékony megtervezése és felhasználása;</p> <p>a vármegye gazdasági növekedési ütemének fenntartása, a foglalkoztatás növelése, a gazdaság diverzifikálásának növelése</p>	<p>TOP_PLUSZ-Vármegyei Integrált Területi Program eredményes végrehajtása (3 fejlesztési célterület, kiemelt kedvezményezett; kivéve a vármegyei önkormányzatot, FVS városok</p>	2025-2029	<p>A TOP_PLUSZ forráskerete: 53.628.000.000 Ft</p> <p>Ebből a 3 fejlesztési célterület forráskerete: 24.583.827.307 Ft</p> <p>Kiemelt kedvezményezettek forráskerete: 4.390.000.000</p> <p>Fenntartható városok forráskerete: 18.813.684.285 Ft</p>	projektgazdák

6. A végrehajtás eszközrendszere

A program végrehajtásáért a vármegyei önkormányzat a felelős.

A vármegyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés. A 2024 június 9-ei önkormányzati választásokat követően október 2-án megalakult a vármegyei közgyűlés, 15 fővel. A közgyűlés elnökének Popovics Györgyöt, alelnökeinek saját tagjai sorából Borsó Tibort, nem képviselő alelnöknek Romanek Etelkát és dr. Szerencsés Gergelyt választotta meg.

A Közgyűlés 2 állandó bizottság létrehozásáról határozott: Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság, valamint Területfejlesztési Bizottság. A bizottságoknak közgyűlési tag, és nem közgyűlési tag tagjai is vannak.

A közgyűlési bizottságok összetételét, feladat- és hatáskörét az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) tartalmazza.

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzatának munkaszervezete a **Hivatal**. A Hivatal 2025. évi engedélyezett létszámkerete jelenleg 34 fő, azonban az engedélyezett létszám nem jelenti azt, hogy ténylegesen valamennyi státusz betöltésre is kerül. Jelenleg 25 álláshely van betöltve. A programban nevesített kötelező és önként vállalt feladatokhoz kapcsolódó akcióprogramok megvalósítását a vármegyei jegyző irányításával működő Vármegyei Önkormányzati Hivatal szervezi, koordinálja, végzi.

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési feladatait a Területfejlesztési, Projektkoordinációs és Vidékfejlesztési Főosztály látja el, az egyes projektek végrehajtásában a Hivatal egyéb osztályai is közreműködnek. A Főosztály területfejlesztési koordinációs feladatok keretében segíti a Területi monitoring rendszer működését is.

A területfejlesztési feladatok tekintetében az önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló KEM Területfejlesztési Kft is komoly szerepet kapott. Ezekén túl még az önkormányzat portfóliójába tartozó cégek és civil szervezetek is részt vállalnak az egyes tevékenységek megvalósításában, ami projektszintű, vagy egyes résztevékenységekhez köthető feladatellátást jelenthet. A végrehajtás humánerőforrás igénye a vármegyei önkormányzati Hivatal és a KEM Területfejlesztési Kft, illetve a portfólióba tartozó szervezetek oldaláról adott, a feladatellátáshoz szükséges területfejlesztési, pénzügyi és egyéb szakterületekhez köthető releváns végzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkező munkavállalók rendelkezésre állnak. A program megvalósításának pénzügyi fedezete biztosított. Az Önkormányzati Hivatal oldaláról a hazai költségvetés biztosította normatív támogatáson túl a saját pályázatokból származó működési bevételek (pályázati projekteknél szakmai és menedzsment feladatok ellátásához elnyert támogatások), a KEM területfejlesztési Kft. esetében pedig a települési önkormányzatok által megvalósított TOP_PLUSZ és egyéb ágazati OP-khez köthető projektek menedzsment, közbeszerzési és műszaki feladatainak ellátásából származó működési bevételek, valamint további piaci bevételek biztosítják a szervezet működtetésének anyagi hátterét. A vármegyei önkormányzat a Gazdasági és Fejlesztési Program megvalósítása alatt, a kommunikációs tevékenysége során ösztönözni fogja a program célkitűzéseinek megvalósítását, melyhez a turisztikai és humán fejlesztési célt szolgáló projektek megvalósításával forrást is tud rendelni.

7. Monitoring

A területi monitoring rendszer működését a területi monitoring rendszerről szóló 37/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szabályozza. E rendelet szerint 7. § d. pontja szerint a vármegyei önkormányzat a területi monitoring feladatok tekintetében évente tájékoztatást ad a területfejlesztés stratégiai tervezéséért, valamint a területfejlesztésért felelős miniszter, részére a vármegyei területi monitoring rendszer működéséről.

A gazdasági és fejlesztési program végrehajtásának nyomonkövetése két fő elemből tevődik össze: folyamatba épített ellenőrzés és értékelő jelentés a ciklus végén. A program időtávja 2025-2029. A gazdasági programban vállalt célok teljesüléséről, az akcióprogramok megvalósulásáról részletes értékelő jelentés fog készülni, amelynek elkészítéséért a vármegyei közgyűlés elnöke és a vármegyei jegyző a felelős. Az akcióprogramok úgy készültek el, hogy az abban vállalt szakmai tartalmakhoz jól mérhető, számszerűsíthető eredményeket (indikátorokat) társítottunk, így az értékelő jelentésben majd ezen mérhető eredmények teljesítéséről adunk számot, amit a vármegyei közgyűlés fog megtárgyalni, és arról határozatot fog hozni.

Forrásjegyzék:

Megyei területfejlesztési tervek:

<https://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal679.inc>

SZÚT, VEP:

<https://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal649.inc>

<https://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal661.inc>

https://kevo.palyazatok.hu/palyazatok/top-plusz-313-2/#dokumentumok_313-2

Megyei klímastratégia:

https://www.kemoh.hu/cikk_kepek/klima/dokumentumok/kem-klimastrategia.pdf

KEM Középtávú Foglalkoztatási Stratégia és akcióterv:

<https://www.kempaktum.hu/dokumentumok/>